

ૐ નમઃ

શ્રી સહસ્રરૂપા પાર્શ્વનાથાય

પ્રાસંગિક

શ્રી માટુંગા કચ્છી શ્વેતાંબર મૂર્તિપૂજક જૈન સંઘના અતિ લાવલયા સ્વાગત સાથે પૂ પરમવિદુષી શ્રી સુનંદા-શ્રીજી મહારાજ (મારા ગુરુણી) સપરિવાર શુભમુહૂર્તે શ્રી સહસ્રરૂપા પાર્શ્વનાથ પ્રભુની છાયામાં આતુર્ભાસ પ્રવેશ કરી પધાર્યા. ગુણાનુરાગી અને ધર્મી વર્તુલમાં આનંદ છવાઈ ગયો. આવા વિદુષી રત્ન પોતાના આંગણે આતુર્ભાસ માટે પધાર્યા તેથી સંઘ આનંદ વિભોર બન્યો છે “જે જ્ઞાની હોય તે બીજાને પણ જ્ઞાન આપવા જ ચાહે” એ ન્યાયે તેઓશ્રીએ તેજ દિવસથી પોતાના જ્ઞાનનો સ્રોત વહેતો મૂકી દીધો જ્ઞાનસ્રોતસ્વિનીના સ્રોતમાં અનેક આત્માઓ આકંઠ સ્નાન કરી પાવન થવા લાગ્યા. ભાવિક આત્માઓને ભાવતાં ભોજન મળ્યાં. કેટલાક એ સ્રોતને ચિરંજીવી ધનાવવા અંતરના અણુએ અણુએ વ્યાપ્ત થનાવી દીધો. કેટલાકે જીવનસ્થ ! કેટલાકે કંઠસ્થ ! શ્રી સહસ્રરૂપા પાર્શ્વનાથ પ્રભુના મંદિરના પગથિયે ચડનાર કોઈપણ ભાગ્યશાળી આત્માઓ વીરવાણીના સ્રોતથી વંચિત ન રહે એવી ભાવના પૂ ગુરુદેવના દિલમાં બેસી. “સર્વો જીવ કંઠે શાસન રમી” એવા વીરના વાક્યની જેમ !

અને એ માટે અપાડે સુદ ખારસના પવિત્ર દિવસે મને
પ્રેરણા કરી કે, “ વસંત, તું એવા શબ્દોમાં મિતાક્ષરી
સુવાક્યો લખ કે દૂંકાણુમાં દરેકને ધર્મનો ઘોધ મળે અને
દરરોજ એ ઘોધ વચ્ચે “ ખેલેક બોર્ડ ” પર લખાય.
જેથી સંસારના રસિયા આત્માઓ વાંચે અને સંસારના
રસને ઓછો કરી ધર્મ રસનાં પાન કરી પાવન બને.
આતુર્ભાસના ચારે મહિના સુધી આ ક્રમ ચાલુ રહેવો
જોઈએ. ” મને પણ પૂ. મારો ગુરુદેવ તરફથી મળેલી
પ્રેરણા રુચિ ગઈ. લેખન કાર્યમાં ખાસ કેઈ પ્રવૃત્તિ ન
હોવા છતાં “ ગુરુવાક્ય પ્રમાણુસ્ ” કરી મેં લખવાનું
શરૂ કર્યું. તેરશથી કાગળ પર લખાણ શરૂ થયું. ચૌદશથી
“ ખેલેક બોર્ડ ” પર શરૂ !

જ્ઞાની સૂચિત પણ સદૈવ સફળ બને છે. આ
બોર્ડ લેખ રચના સૌને પસંદ પડી ગઈ. મેં પણ તન
અને મન બન્ને લેખન કાર્યમાં જોડી દીધાં. કેઈપણ પુસ્તકનો
આશ્રય લીધા વગર હું જેમ જેમ લખતી ગઈ તેમ તેમ
મારો અંતરનો આનંદ વૃદ્ધિ પામતો ગયો. આજના
ધમાલીયા યુગમાં મુંબઈ જેવી મોહમયી નગરીમાં ધમાલીયું
જીવન જીવતાં અને “ નો ટાઇમ ” એ મંત્ર જપતા જીવાત્મા-
ઓને ઘોધ મળે, દૂંકાણુમાં જીવનોપયોગી વાંચન મળે એ
રીતે ભાંગીતૂટી ભાષામાં અને ભાંગ્યાતૂટ્યા શબ્દોમાં મારા
હાથે લખાણ થતું ગયું. એમાં અલંકારી શબ્દો ગોડવાયેલા
નથી, સાદી ભાષામાં લખ્યું છે. છતાં વીરવાણી અને

ગરે, પ્રેરણાના આગળ આપણને કહી શકાય નથી. આપણ
 નાના શબ્દો માન છે. પણ એમાં અમનેથી બિચાર
 માન પરમ. એવાની એવા ને નેનું બુદ્ધિ જ છે. પણ એ
 પુનરાવર નહિતો મકનો; બુદ્ધિ ને એ પુનરાવરનું મંત્રન
 કરી તત્ત્વરૂપ નવનીત મેળવ્યું. તત્ત્વરૂપ ને બુદ્ધિ ને એ
 તત્ત્વરૂપ નવનીતની વાંદેવાળી કરી. મારા બાવમાં જે બાવ
 તે તત્ત્વરૂપ નવનીતનું બોજન. મારા જીવનને પૂરું બનાવી
 ગયું. ખરેખર આ બુદ્ધિજિન મહાન છે! નેનાં પીની
 પ્રેરણાબળે મેં લખ્યું બીજા માટે; પણ મને એમાં લાભ
 જોઈતો નથી મળ્યો! કંઈક જાણે તન, મન, વચનની
 એકાગ્રતાનું બળ કેળવી શકવાનો સ્વાદ સાદ રહી જાય
 એવો છે.

સૌ કોઈ આ સુવાક્યા વાંચે, ધર્મઝરણાંનાં નીર
 પીએ અને અમરતાની કેડીએ ચાલી મોક્ષ નગરના પ્રવાસી
 બને. માત્ર લખીને કે વાંચીને રાજ થવાનું નથી. એ વાંચન
 અને લેખનનું પાચન થાય તો જ લખ્યું-વાંચ્યું પ્રમાણ
 છે. માત્ર એવી શક્તિ મળવાથી મુક્તિ નહીં મળે પણ
 અંતરથી આસક્તિભાવ છોડવાથી જ મુક્તિ મળશે એ
 નિઃશંક છે.

આ ધર્મઝરણાંના સુવચનો જે બોર્ડ પર લખાતા
 હતા તેમાં બીજીવાર લખતાં મેં શાબ્દિક થોડોક સુધારો
 કર્યો છે.

જ્ઞાન મહોદય
પૂ. પ્રવર્તિની શ્રી ખાંતિશ્રીજી મહારાજ

જન્મ :
નાગલપુર (કચ્છ)
સં. ૧૯૫૮

દિક્ષા :
અ મ દા વા
સં. ૧૯૭૪

પ્રવર્તિની પદ
ધ્રાંગધ્રા
સં. ૨૦૧૧

જેઓની પવિત્ર કલમે અનેક પુસ્તકો લખાયેલાં છે, જેઓશ્રીની
જોસીલી વાણી મનોમુગ્ધ કરે એવી છે, અને જેઓશ્રી નારી ઉત્કર્ષ
માટે સદા ચીંતનશીલ રહે છે એવા પૂજ્યશ્રીજીના ચરણોમાં
અભિનવ ભાવે વંદના.

“સુતેજ”

બા. ડા.
પૂ. શ્રી વસંતપ્રભાશ્રી મ.

બા. ડા.
પરમવિદુષી
પૂ. શ્રી મુનંદાશ્રીજી મહારાજ

“શ્રી સુતેજ”

“શ્રી ગુરુદેવ”

ગુરુના વદન પર પ્રેરણાની પરળ છત્રકાર્ધ રહી છે, અતે શિષ્યાના વદન પર સ્વીકાર્યભાવ ઉભરાર્ધ રહ્યો છે જેના પરિણામે ધર્મઝરણા વહે છે.

પમારેલા તેમજે મં. રૂરગના મર્યાદા મુજબ પાંચેનાં
 રૂરગને પધરાવવાની અભિપ્રાય લખાવ કરી. આ પાંચેનાં
 રૂરગના આર મંડળના આગેવાન બાઈબીએ પત્રિકા
 મી કે જાન પંચગી મુખી જે પ્રમુખ ન પધરાવીએ તે
 તીનો લાગ કરેલો. ત્યાંથી રૂરગના આર મંડળના
 દરમ્યાન માદંગાથી પ્રારંભીએ આવમોય પ્રવેશ દિવસ
 નક્કી કરવા આવનાં જેક વડ મુજબ રૂરગના પ્રવેશ મંડળે પૂ.
 જલેરાવ કરાઈ. પાંચમના શીવ પમારી પ્રવેશ મંડળે પૂ.
 મહારાજશ્રી સમયસર માદંગા આવી મંડળનાં મામમ
 અને વિધિપૂર્વક સામૈયું કરી પ્રવેશ કરાવવામાં આવે
 અને ઉપાશ્રયમાં ઉપસ્થિત પૂ. શ્રી કેશશ્રીજી મહારાજ
 સાહેબના પ્રાનિધ્યમાં સંઘ સમક્ષ મંગલ દેશના ઉદ્દ્યોધ
 પ્રવેશ મહોત્સવ આનંદપૂર્વક ને સારી રીતે ઉજવાયો
 તેજ દિવસથી વ્યાખ્યાનમાળા શરૂ થઈ. પૂ. મહારાજશ્રી
 રોગક ધર્મવાણી શ્રાતાઓના અંતરને સ્પર્શવા લ
 આવુર્માસ નિયમોની છાપેલી પત્રિકા વહેંચવામાં ર
 તદઅનુસાર દરેકે યથાશક્તિ નિયમો લીધા.

અષાઠ સુદ દશમના સૂત્ર વાંચત શરૂ થના
 દેશનાધિકારે શ્રી પન્નવણા સૂત્ર અને લાવનાધિ
 ચંદ્રપ્રભ ચરિત્ર વાંચવાનું નક્કી થતાં તે વહે
 ઉછામણીનું ઘી અનુક્રમે ૧૦૫ મણુ શ્રી દેવશી
 લોદરીઆ અને ૬૫ મણુ શ્રી સુંદરલાલ દલપતલાલ
 બોલીને લાલ લીધો, પૂર્વવિધિઓ પછી સૂત્ર

પૂ. સાધ્વીશ્રી ખાન્તિશ્રીજી મહારાજ સાહેબનો પરિવાર.

સંવત ૭૯૮૪૨ ને ચૌવીશની સાલે પવિત્રાત્મા ચારિત્રશીલ પૂજ્ય સાધ્વીશ્રીજી
 દાણા આઃ માદુંગા સદસદૃષ્ટા પાર્થનાથ કન્હી જૈન ઉપાશ્રયમાં ચાતુર્માસ
 પધાર્યા તેની બધ્ધ વાદગીરી નિમિત્તે.

પરે પધારેલા તેમણે સં. ૨૦૨૫ના કારતક સુદ ૫ પહેલાં
પ્રભુજીને પધરાવવાની અલિલાપા વ્યક્ત કરી. આ કાર્યને
પાર પાડવા ખાર સંઘના આગેવાન લાઈઓએ પ્રતિજ્ઞા
લીધી કે જ્ઞાન પંચમી સુધી જો પ્રભુજી ન પધરાવીએ તો
ધીનો ત્યાગ કરવો. ત્યાંથી ચેમ્બુર ખાર દિવસ રોકાયા.
દરમ્યાન માટુંગાથી કાર્યકર્તાઓ ચાતુર્માસ પ્રવેશ દિવસ
નક્કી કરવા આવતાં જોઈ વદ છઠ્ઠને રવિવારે પ્રવેશ થવાની
જાહેરાત કરાઈ. પાંચમના શીવ પધારી પ્રવેશ મુહૂર્તે પૂ.
મહારાજશ્રી સમયસર માટુંગા આવી પહોંચતાં ધામધૂમ
અને વિધિપૂર્વક સામૈયું કરી પ્રવેશ કરાવવામાં આવ્યો
અને ઉપાશ્રયમાં ઉપસ્થિત પૂ શ્રી કેસરીજી મહારાજ
જાહેરના સાનિધ્યમાં સંઘ સમક્ષ મંગલ દેશના ઉદ્દ્યોધી
પ્રવેશ મહોત્સવ આનંદપૂર્વક ને સારી રીતે ઉજવાયો ને
તેજ દિવસથી વ્યાખ્યાનમાળા શરૂ થઈ. પૂ મહારાજશ્રીની
રોચક ધર્મવાણી શ્રોતાઓના અંતરને સ્પર્શવા લાગી.
ચાતુર્માસ નિયમોની છાપેલી પત્રિકા વહેંચવામાં આવી.
તદ્અનુસાર દરેકે યથાશક્તિ નિયમો લીધા.

અપાડ સુદ દશમના સૂત્ર વાંચન શરૂ થનાર હોઈ
દેશનાધિકારે શ્રી પન્નવણી સૂત્ર અને ભાવનાધિકારે શ્રી
ચંદ્રપ્રભ ચરિત્ર વાંચવાનું નક્કી થતાં તે વહોરાવવાની
ઉછામણીનું ધી અનુક્રમે ૧૦૫ મણુ શ્રી દેવશી સુંદરજી
લોદરીઆ અને ૬૫ મણુ શ્રી સુંદરલાલ દલપતભાઈ ઝવેરીએ
ખાલીને લાલ લીધો, પૂર્વવિધિઓ પછી સૂત્રવાંચન શરૂ

લખાય. જેથી દર્શનાર્થે આવનાર ભાવિક આત્માઓને
વાંચનથી વિશેષ જાગૃતિ આવે પ્રભુ દર્શને આવનાર
આત્માઓને જે લાલ મળવા લાગ્યા. દર્શન અને જ્ઞાન.
જ્યાં આ જે લાલ હોય ત્યાં ચારિત્ર ત્રીજા લાલ તરીકે
અવશ્ય આવે જ. આ પાટિયા પરના લખાણો યોગપ્રિય
જનતા ગયા. વધુને વધુ મંજ્યા વીરવાણીનું પાન કરી
જીવનને નિર્મળ બનાવવા લાગી

નિયમિત વ્યાખ્યાનમાં પૂ મહારાજશ્રીની અસરકાર
વાણીએ અનેક ભાવિકોને આકર્ષ્યા. સાંલગનારને આત્મ
સાથે ધર્મજોષ મળવા લાગ્યો જે સત્વશીલ હોય તેજ
આત્મા ધર્મશીલ બની શકે છે. દુષ્ટાને અને કથાઓ મહિત,
સમજાવટપૂર્વકની વ્યાખ્યાન શૈલિના કારણે દરેકની ધર્મ-
લાવના વૃદ્ધિ પામવા લાગી અષાડ વદ ૮ થી સાધ્વી
સ્વયંપ્રભાશ્રીજીએ સિદ્ધિ તપની શરૂઆત કરી નાના
સાધ્વીઓના અભ્યાસ માટે સંત્ર તરફથી ઉત્તમ વ્યવસ્થા
કરવામાં આવી. આમ અભ્યાસ સાથે જોધપ્રદ લખાણની
વ્યવસ્થા થતાં વિશેષ લાલ મળવા લાગ્યો.

મંગલિક માટે આંચળિલ તપ કરાવ્યા પછી પૂ
મહારાજશ્રીએ આત્મસૌખ્ય આઠ મોક્ષ તપ કરાવેલ તેને
સારો લાલ લેવાયો હતો. તપની પૂર્ણાહુતિ પછી
મહારાજશ્રીએ શંખેશ્વર પાર્શ્વનાથ લગવાનના જાપપૂર્વક
અકુંભો કરાવેલા. ખરેખર તપ એ કડિન કર્મનો નાશ કર
માટે અમોઘ શસ્ત્ર છે અને જાપ તેમાં વિશેષ શુદ્ધિ

છે. ત્યાર પછી માત્ર અરિહંતના જાપ સાથે ખીરના એકાસણા વિધિનો લાલ સારી સંખ્યાએ લીધો.

પર્વરાજ પર્વપણમાં કર્મક્ષય માટે તપસ્વીઓએ તપ આદર્યા, જિજ્ઞાસુ અને શ્રદ્ધાળુ આત્માઓએ અઠ્ઠાઈ વ્યાખ્યાન, કલ્પસૂત્ર, ગારસાસૂત્ર શ્રદ્ધાપૂર્વક સાંભળ્યા. શ્રી કલ્પસૂત્ર પધરાવવાનો લાલ શ્રી નાનજી ગાંગજી હરીયા દેવપુરવાળાએ ઉત્સાહપૂર્વક લીધો ને સાયનવાળા શાહ હંસરાજ ઘેલાલાઈ કોટડાવાળાએ પારણું પધરાવવાનો લાલ લીધો. વ્યાખ્યાનોમાં મોટી મેદની જામવા માંડી, સાંજીઓના વરઘોડાઓ પણ નીકળ્યા. પ્રભાવનાઓ ખૂબ થઈ. ધર્મભાવનામાં સારો ઉછાળો આવ્યો. ફંડફાળા પણ સારા થયા. જીવદયા ફંડ, સુરત રેલરાહત ફંડ, સાધારણ ફંડ વગેરેમાં સારી રકમો ભરાઈ. બજાણા ઉપાશ્રયના જિજ્ઞૃક્ષારમાં રૂ. પાંચ હજારની ટીપ થઈ ગઈ. પર્વ દરમ્યાન દસ હજાર મણની ઉપજ થઈ. જ્ઞાનપૂજન, ગુરુપૂજન વગેરેમાં પણ સારા જેવી રકમ એકત્ર થઈ.

શ્રીમતી ઝવેરજેન પોપટલાલ પ્રેમજી નાની ખાખરવાળાએ ભાવપૂર્વક તપસ્વીઓને પાંચાઈ કરાવ્યા. ભાદરવા સુદ ૩ ના પોતાના ઘરથી વરઘોડો કાઢી તપસ્વીઓ સાથે પૂ. મહારાજશ્રી સમક્ષ આવી સાચા મોતીઓનો સાથિયો કાઢી સોનાની માળાથી ગુરુપૂજન કર્યું હતું. સાંજ ગવાયા બાદ તપસ્વીઓનું બહુમાન અને સંઘનું સ્વાગત કરી વાસણોની અને શ્રીસંઘને શ્રીફળની પ્રભાવના આપી હતી.

લખાય. જેથી દર્શનાર્થે આવનાર ભાવિક આત્માઓને વાંચનથી વિશેષ જાગૃતિ આવે. પ્રભુ દર્શને આવનાર આત્માઓને જે લાલ મળવા લાગ્યા. દર્શન અને જ્ઞાન. જ્યાં આ જે લાલ હોય ત્યાં ચારિત્ર ત્રીજા લાલ તરફે અવશ્ય આવે જ. આ પાટિયા પરના લખાણો લોકપ્રિય બનતા ગયા. વધુને વધુ સંખ્યા વીરવાણીનું પાન કરી જીવનને નિર્મળ બનાવવા લાગી

નિયમિત વ્યાખ્યાનમાં પૂ મહારાજશ્રીની અમરકારક વાણીએ અનેક ભાવિકોને આકર્ષ્યા. સાંભળનારને આનંદ સાથે ધર્મગોષ્ઠ મળવા લાગ્યો. જે સત્વશીલ હોય તેજ આત્મા ધર્મશીલ બની શકે છે. દુષ્ટાને અને કથાઓ સહિત, સમજાવટપૂર્વકની વ્યાખ્યાન શૈલિના કારણે દરેકની ધર્મ-ભાવના વૃદ્ધિ પામવા લાગી. અપાડ વદ ૮ થી સાધ્વી સ્વયંપ્રભાશ્રીજીએ સિદ્ધિ તપની શરૂઆત કરી. નાના સાધ્વીઓના અભ્યાસ માટે સંત્ર તરફથી ઉચિત વ્યવસ્થા કરવામાં આવી. આમ અભ્યાસ સાથે ગોષ્ઠપ્રદ લખાણની વ્યવસ્થા થતાં વિશેષ લાલ મળવા લાગ્યો.

મંગલિક માટે આંચળિલ તપ કરાવ્યા પછી પૂ. મહારાજશ્રીએ સાત સૌખ્ય આઠ મોક્ષ તપ કરાવેલ તેનો સારો લાલ લેવાયો હતો. તપની પૂર્ણાદુતિ પછી પૂ. મહારાજશ્રીએ શંખેશ્વર પાર્શ્વનાથ ભગવાનના જાપપૂર્વક અકુંભો કરાવેલા. ખરેખર તપ એ કઠિન કર્મનો નાશ કરવા માટે અમોઘ શસ્ત્ર છે અને જાપ તેમાં વિશેષ શુદ્ધિ લાવે

છે. ત્યાર પછી માત્ર અરિહંતના જપ સાથે ખીરના એકાસણા વિધિનો લાલ સારી સંજ્યાએ લીધો.

પર્વરાજ પર્યુષણમાં કર્મક્ષય માટે તપસ્વીઓએ તપ આદર્યા, જિજ્ઞાસુ અને શ્રદ્ધાળુ આત્માઓએ અઠાઈ વ્યાખ્યાન, કલ્પસૂત્ર, ધારસાસૂત્ર શ્રદ્ધાપૂર્વક સાંભળ્યા. શ્રી કલ્પસૂત્ર પધરાવવાનો લાલ શ્રી નાનજી ગાંગજી હરીયા દેવપુરવાળાએ ઉત્સાહપૂર્વક લીધો ને સાયનવાળા શાહ હંસરાજ ઘેલાભાઈ કેટડાવાળાએ પારણું પધરાવવાનો લાલ લીધો. વ્યાખ્યાનોમાં મોટી મેદની જામવા માંડી, સાંજીઓના વરઘોડાઓ પણ નીકળ્યા. પ્રભાવનાઓ ખૂબ થઈ. ધર્મભાવનામાં સારો ઉછાળો આવ્યો. ફંડફાળા પણ સારા થયા. જીવહયા ફંડ, સુરત રેલરાહત ફંડ, સાધારણ ફંડ વગેરેમાં સારી રકમો ભરાઈ. બજાણા ઉપાશ્રયના જિર્ણોદ્ધારમાં રૂ. પાંચ હજારની ટીપ થઈ ગઈ. પર્વ દરમ્યાન દશ હજાર મણની ઉપજ થઈ. જ્ઞાનપૂજન, ગુરુપૂજન વગેરેમાં પણ સારા જેવી રકમ એકત્ર થઈ.

શ્રીમતી ઝવેરજેન પોપટલાલ પ્રેમજી નાની ખાખરવાળાએ ભાવપૂર્વક તપસ્વીઓને પાંચળું કરાવ્યા. ભાદરવા સુદ ૩ ના પોતાના ઘરથી વરઘોડો કાઢી તપસ્વીઓ સાથે પૂ. મહારાજશ્રી સમક્ષ આવી સાચા મોતીઓનો સાથિયો કાઢી સોનાની માળાથી ગુરુપૂજન કર્યું હતું. સાંજ ગવાયા બાદ તપસ્વીઓનું બહુમાન અને સંઘનું સ્વાગત કરી વાસણોની અને શ્રીસંઘને શ્રીફળની પ્રભાવના આપી હતી.

લખાય. જેથી દર્શનાર્થે આવનાર ભાવિ
વાંચનથી વિશેષ જાગૃતિ આવે. પ્રભુ
આત્માઓને જે લાલ મળવા લાગ્યા. દર્શ
ન્યાં આ જે લાલ હોય ત્યાં આરિત્ર ત્રીત
અવશ્ય આવે જ. આ પાટિયા પરના લખ
ખનતા ગયા. વધુને વધુ સંજ્યા વીરવાણી
જીવનને નિર્મળ બનાવવા લાગી

નિયમિત વ્યાખ્યાનમાં પૂ. મહારાજશ્રીના
વાણીએ અનેક ભાવિકોને આકર્ષ્યા. સાંભળનાર
સાથે ધર્મબોધ મળવા લાગ્યો જે સત્ત્વશીલ
આત્મા ધર્મશીલ બની શકે છે. દુષ્ટાંતો અને કથાઓ
સમજાવટપૂર્વકની વ્યાખ્યાન શૈલિના કારણે દરેક
ભાવના વૃદ્ધિ પામવા લાગી અપાડ વદ દર્શ
સ્વયંપ્રભાશ્રીજીએ સિદ્ધિ તપની શરૂઆત કરી
સાધવીઓના અભ્યાસ માટે સંત્ર તરફથી ઉત્તર ૦
કરવામાં આવી. આમ અભ્યાસ સાથે બોધપ્રદ લખ
વ્યવસ્થા થતાં વિશેષ લાલ મળવા લાગ્યો.

મંગલિક માટે આંચળિલ તપ કરાવ્યા પછી
મહારાજશ્રીએ સાત સૌખ્ય આઠ મોક્ષ તપ કરાવેલ
સારો લાલ લેવાયો હતો. તપની પૂર્ણાહુતિ પછી
મહારાજશ્રીએ શંખેશ્વર પાર્થનાથ ભગવાનના જાપપૂજ
અકુંભો કરાવેલા. ખરેખર તપ એ કઠિન કર્મનો ના
માટે અમોઘ શસ્ત્ર છે અને જાપ તેમાં વિશેષ

ધર્મની મોસમ

ઓ માનવ !

તું મોસમનો લાલ લેવામાં કાળેલ છે ! વ્યાપારની મોસમમાં વ્યાપારી માનવ લાલ લઈ લે છે, ખેતીની મોસમમાં ખેડૂતમાનવ લાલ ઉઠાવે છે. તેમ સમગ્ર માનવ સમુદાય માટે આતુર્તાએ એ ધર્મની મોસમ છે. અમૂલ્ય તક છે. લાલ ઉઠાવ ! નફીંતર મહાપુણ્યે મળેલું આ ઉત્તમ જીવન એળે ચાલ્યું નશે.

ઘનને ધારણ કર ! નિયમથી જીવનને ચોલાવ ! યથાશક્તિ તપસ્યા કર ! ગુરુવાણી સાંભળ ! વિવચલાવ નાને ઢગાવ ! કપાયોને ઉપશમાવ ! આ મનુષ્ય જીવનની સફળતાની આવી છે. આથી પુણ્યનું લાચું બંધાશે અને અતુકનો સુખ-સંપત્તિ ચિરસ્થાયી બનશે.

અપાઠ સુદ ૧૫, શુક્રવાર

આગમ શ્રવણની મોનેરી તક

અરે લાઈ !

વરસોના વરસો વીતી ગયાં; આયુષ્ય ખૂટવા આંબ્યું. તોયે સંસારની કામગીરીનો પાર ન આવ્યો ! માથે બોલો પછો જ છે. ઘડિયાળને કાંટે કાંટે કામ ચાલે છે.

પણ માનવ જેવો અવતાર પામીને આમ ગદ્ગદા બોલો
ક્યાં સુધી ઉપાડવો છે? સંસારની કામગીરી કદી
છુટવાની નથી.

ઓ ઘેલા માનવ ! આ આંધળી દોટ શાને કાળે
મૂકી છે? જરા પાછું વાળીને જો ! તારા ભવો ભવના
હિનચિંતક ગુરુદેવ આનુર્ભાસના દિવસોમાં વીરવાણી રૂપ
આગમ શાસ્ત્રનું વાંચન તારા હિત કાળે ફરમાવે
છે. જરા સાંભળ ! તારા કાન પવિત્ર થશે. સાથે તારું
હૃદય પણ !

દરરોજ તું શાસ્ત્ર શ્રવણ ન કરી શકે પણ આતુ-
ર્ભાસના દિવસોમાં તો જરા હૃદયસદ્ ભેળવ ! સંસારના
કાળો દૂર ફેંકી દે ! આ આગમ શ્રવણની ઝોનેરી તક
ચાલી જાય છે. વધાવી લે !

અષાઢ વદ ૨, ગુરુવાર

બુદ્ધિને સન્માર્ગે વાળ

બુદ્ધિશાળી આત્મા !

પુણ્યોદયે તને બુદ્ધિ મળી છે. સદુપયોગ કરી
લે ! નહીંતર અવળો માર્ગ ચડી ગયેલી તારી બુદ્ધિ
તારું સંન્યાનાશ વાળી નાખશે.

તું શું જો નથી જાણતો કે રાજા રાવણ કેટલો
બુદ્ધિશાળી હતો? પણ પોતાની અવળચંડી બુદ્ધિના

પ્રતાપે જ ક્રોધથી, કંકળતાં કંકળતાં વિષયાંધ દશામાં
 તેને મરવું પડ્યું; અને નરકના અતિથિ બનવું પડ્યું!
 માટે જ તને કહેવું પડે છે કે, જો તારી બુદ્ધિ પણ
 આ રીતે અવળે માર્ગે વળી ગયેલી હોય તો તું સવેળા
 ચેતી જાહે! નહીં તર તારી પણ આવી દશા થતાં
 વાર નહીં લાગે.

મોત ક્યારે આવશે એ કોઈએ જાણ્યું નથી.
 સદ્બુદ્ધિ શીખવનાર સદ્ગુરુ હાજર છે. સમજણના
 ઘરમાં આવી જા. અને બુદ્ધિને સન્માર્ગે વાળ!

★

અપાડ વદ ૩, શુક્રવાર

જ્ઞાને લગાડી માયા સંસારની ?

લબ્ધાત્મન!

તું સંસારની માયામાં કેમ ચક્ર્યૂર બન્યો છે?
 યાત્રી માયા; કુટુંબની માયા; વૈભવની માયા; ધનની
 માયા; પુત્ર પરિવારની માયા; ના નશામાં તારું લાન
 ખેંચે છે! પણ તને ખબર છે? કે જ્ઞાની પુરૂષોએ
 માયાને ડાકણ કહી છે? આ ડાકણના પાશમાં તું પડ્યો
 રહીશ તો એ લયંકર ડાકણ તારી કાયાને કણ કણ
 કરી નાખતાં વાર નહીં લગાડે!

આ માયામાં લુંપ્ધ બનેલા આત્માઓ દુર્ગતિગામી
 બન્યા છે; આ માયાના રંગો ઇન્દ્ર ધનુષ્ય જેવા છે.

એ જેમ આત્મા પર આકર્ષણ જમાવી લોલાવે છે. લલચાવે છે, તેમ સંસારની માયા પણ આત્માને લોલાવે છે, લલચાવે છે. પણ પરિણામે તો રડાવે છે, અંત રખડાવે છે ! જે તારે ગાયે જ માયાળુ બનવું હોય તો દેવ, ગુરુ અને ધર્મનો માયાળુ બન ! એ માયા કલ્યાણ કારી છે.—

અપાડ વદ ૪, સતિયાર

વિષયો વસમા છે

ઓ વિષયના રાગી આત્મા !

જરા સમજ ! વિષ (ઝેર) એક જ વખત મારે છે; જ્યારે વિષયો અનંતીવાર મારે છે ! વિષયતુ ઝેર લવાંતરમાં જન્મ-મરણના ફેરા ખવડાવે છે સ્પર્શેન્દ્રિય, (શરીર), રસેન્દ્રિય, (જીભ) ઘ્રાણેન્દ્રિય (નાક), ચક્ષુરિન્દ્રિય, (આંખ), અને શ્રોત્રેન્દ્રિય, (કાન), આ પાંચે ઈન્દ્રિયોના વિષયોમાં તું મશગુલ બન્યો છે.

આ વિષયો એટલા બધા વસમા છે કે અને મેળવવામાં છાતીએ દમ આવે છે અને લોગવતાં લોગવતાં આ દેહમાંથી જ દમ નીકળી જાય છે !

મધથી લેપાયેલી તરવારની ધારને ચાટવા જતાં જેમ પહેલાં મીઠાશ આવે છે પણ આખરે તો જીભ જ કપાય છે અને જીવડો વેદનાને પાત્ર બને છે. તેમ વિષયો પણ પહેલાં નહીવત્ જેવો સ્વાદ આપે છે પણ

આખરે તો મોત જ આપે છે. એનાં કરતાં પાંચે
 ઈન્દ્રિયોને પંચપરમેષ્ટિના ધ્યાનમાં ભેડી દે; તારું
 કલ્યાણ થશે !

અપાડ વદ ૫, રવિવાર

ગુણાનુરાગી બન !

ગુણપ્રિય આત્મા !

તું ગુણપ્રિય હોવા છતાં અવગુણો પાછળ કાં દોટ
 મૂકે ? આવો અવગુણનો પ્રેમ તને કેમ લાગ્યો ?

તારો સ્વભાવ ક્ષમાપ્રિય છે તો ક્રોધ કરી શા
 માટે તારો ક્ષમાગુણ નષ્ટ કરી નાખે છે ? તારો મૂળ
 આશય નમ્રતાનો છે તો કેમ તું પથ્થરના થાંભલા
 જેવો અક્રોધ રહે છે ? તારો સહજગુણ સરલતા છે તો
 માયા-કપટની ખટખટમાં તું કેમ જીવન પસાર કરે છે ?
 લોભ દશામાં લુબ્ધ બની તે તારો સંતોષનો નિર્મળ
 ઝરો શાને કાળે સૂકવી દીધો છે ?

સંતોષરૂપી અમૃત વગર તું શી રીતે અમર બની
 શાશ્વત સુખને પામી શકીશ ?

આ ચારે મહા અવગુણો તારા સત્ત્વને ઝાંખું પાડી
 નાખે છે. તું તારા મૂળ સ્વભાવમાં આવી જા. અને
 જો આશ્ચર્ય ! તારું જીવન મહાપુરુષોની કોટીમાં આવી
 જાય છે કે નહીં ?

ચાર ગતિના ફેરા

ચેતનવંતા ચેતન!

તારે ચાર ગતિના ફેરા ટાળવા છે? ચાર ગતિમાં રખડવું તને આકર્ષે લાગે છે ખરું? પંચમીગતિ (મોદ્દ) પ્રાપ્ત કરવી છે ખરી? તો પુરુષાર્થ આદર! ચાર ગતિના ચક્કરને ચૂરવા માટે લગવાન મહાવીરે દાન, શીલ, તપ, અને ભાવ એ ચાર પ્રકારનો ધર્મ બતાવ્યો છે. પરંતુ ક્રોધ, માન, માયા અને લોભ એ ચાર કપાયોએ તને એવો કબજો કર્યો છે કે એનાથી તું સાવ પરવશ બની ગયો છે. કપાયથી પરવશતાથી તેં ઘણું કષ્ટ સહન કર્યું; હવે સત્ત્વશાળી બન! નહીંતર આ કુર કપાયો એવા જખ્ખર છે કે તને ફરી ચોર્યાશીના ખાડામાં ફેંકી દેશે.

મહા મુશીબતે મનુષ્ય જીવન મળ્યું છે તો સત્ત્વ-શીલ બની ચાર પ્રકારના ધર્મનો આશ્રય લઈ આરાધના કર! આથી ચારગતિનું ભ્રમણ ટળી જશે. અને પંચમીગતિ મેળવવી સહજ થઈ જશે.

૧૧

જિંદગી સુધારી લે !

વધાહા આત્મન!

તને આ મનુષ્ય હવન એટલા માટે મજબૂત છે કે
તું હોવાથી ધર્મની આરાધના કરી શકે. જો તું
આ મળેલી તકને નહીં પીછાણી શકે તો બીજા કોઈ
પણ હવનમાં તકને પીછાણવાની નમજ શક્તિ નથી
મળવાની.

બાઈ! વિચાર કર! અંતરમાં શ્રેય! દુનિયામાં
ધણ એવા મનુષ્યો છે કે જેઓને વીતરાગ-પરમાત્માના
દર્શન મળ્યા પણ અતિ દુર્લભ છે! પંચમહાધન-
ધારી, ત્યાગી, નિર્વન્ય ગુરુમહારાજની વાણીનો ભાવાર્થ
શ્રમણ શકવાની કોઈ તાકાત નથી; તો ધર્મની આરાધના
ક્યાંથી કરી શકે?

તારા પુણ્ય પક્ષાયે તને દેવ-ગુરુ અને ધર્મ.
સહજમાં પ્રાપ્ત થઈ ગયાં છે. મળેલી તકને ચૂકીશ તો
મૂર્ખામાં ખપીશ.

હાથમાં આવેલી બાઈને સુધારી લે. મનુષ્ય
હવનની એકે એક ધણ કિંમતી છે; એણે શુભાવીશ
તો પસ્તાવાનો વખત આવશે.

છે. તો તું પારદી પંચાનો કરીને; છુડું જોલીને;
બીજાને હેરાન કરીને તું

તારી અવદશા શા માટે નોતરે છે ?

મને તારી દયા આવે છે. તને મળેલું કિંમતી
હવન તું આમને આમ જોઈ નાખીશ ?

બધું ! તું સમજ ! તને સમજવાનું બોલું મળ્યું
છે, બુદ્ધિ મળી છે, શક્તિ મળી છે, તો
અંતરમાં જોઈ કર કે, મારે શું કરવા જેવું છે,
અને હું શું કરી રહ્યો છું ? પારદી પંચાત નારદીના
દરવાજા દેખાડે છે. છુડું જોડનાર શુદ્ધો બને છે.
બીજાને હેરાન કરનારને ભવરાનમાં ભટકવું પડે છે.
માટે આ બધું છોડી દે. તું દેવ શુદ્ધ ને ધર્મના ગીત
ગા અને તારી ઉચ્ચ દશા પ્રાપ્ત કર. ! આ માનવ
હવન અવદશા નોતરવાનું દેકાણું નથી એમ અંતરમાં
દેાતરી રાખ; અને ઉચ્ચ દશાને માર્ગે ગતિ કર !

★

આસાડ ૫૬ ૧૦, શુક્રવાર

તો જરા પુણ્ય કરતો જ !

સંસારી હવડા !

તને ધન મળ્યું અને અન્ન મળ્યું છે, તો
ભૂખ્યાને ભોજન આપ; વસફીનને વસ્ત્રો આપ;

દુઃખિયાના દુઃખને ભાંગ ! તને શારિરીક શક્તિ મળી
છે તો આંધળાનું નેત્ર ખન, પાંગળાની લાકડી ખન
તો તારી માનવના ખીલી ઉઠશે !

કર્મશક્તિથી કાર્યને અજવાળ !

ધર્મશક્તિથી માનવનાને અજવાળ !

અધ્યાત્મ શક્તિથી આત્મને અજવાળ !

જે શક્તિ મળી હોય તેનાથી જરા પુણ્ય
કરતો ના !

આત્મ શક્તિ અખૂટ છે,

ભાવના અતૂટ રાખ ! ભાવના અતૂટ રહેશે તો
અખૂટશક્તિ ખીલી ઉઠશે.

આ અવસર પુણ્ય બાંધવાનો છે, પાપથી દૂર
રહેવાનો છે. પાપના પડદા હાલને ઓઝલમાં રાખે
છે. સુખના દર્શન પણ કરવા હેતા નથી. પુણ્યના
ખારીક પડદા આત્માને સુખ દર્શન માટે પ્રકાશનું કામ
આપે છે. તો જરા પુણ્ય કરતો ના !

✽

અપાડ વદ ખીલ ૧૦, શનિવાર

અજ્ઞાનના અંધારે અટવાઈશ નહીં !

હે જીવાત્મા !

તું અત્યાર સુધી અજ્ઞાનના અંધારે અટવાયો.
કેમકે એકેન્દ્રિય પશુમાં અનંતો કાળ કાઢ્યો; બેઠ્ઠન્દ્રિય,
તેઠ્ઠન્દ્રિય અને ચૌરિન્દ્રિય પશુમાં સંખ્યાતો સમય

પ્રસાર કર્યો. અંધારા ભોંયરામાં જેમ સૂર્યના કિરણ પ્રવેશી શકતા નથી, તેમ ત્યાં જ્ઞાન પ્રકાશ પ્રકાશી શકતો નથી. આમ ઘણા કાળ સુધી તે અજ્ઞાનના જ અંધારાં ઉલ્લેચ્યાં છે. અજ્ઞાન કષ્ટથી પુણ્યોદય થતાં તું પંચેન્દ્રિય પણ પામ્યો અને તેમાં પણ જ્ઞાનનું શીખર સર કરવા માટે—સૂર્યાભ્યંતર સમા મનુષ્ય લવને પામ્યો. હવે તો અંતરમાં જ્ઞાનનો દીપક પ્રગટાવ ! ક્યાં સુધી અજ્ઞાનનાં અંધારાં ઉલ્લેચવા છે ? અજ્ઞાનના અંધારા આત્માને દુઃખની ગહન ગર્તામાં નાખી દે છે. જ્યાં સુધી સૂર્ય લિંગતો નથી ત્યાં સુધી જ અંધારું રહે છે. તેમ તારી સામે પ્રભુ મહાવીરનો વાણીરૂપી સૂર્ય અગાહજી રહ્યો છે. હવે અજ્ઞાનના અંધારે અટવાઈશ નહીં !

અધ્યાક વદ ૧૧, રવિવાર

તારા સ્વરૂપને પીછાણ !

જ્ઞાની આત્મા !

તારું સ્વરૂપ નિર્મલ છે. તારો સ્વભાવ સમય, દર્શન મય, અને ચારિત્ર મય છે. તારામૂળ પણ એ રત્નત્રયી જ છે. પણ ક્યારે ? કે જ્યારે આધ્યાત્મિક લાવ લગ્યો હોય ત્યારે.

તારા જ્ઞાનમાં આધ્યાત્મિક વિચાર છે. ખરો તારા દર્શનમાં આધ્યાત્મિક દષ્ટિ છે ખરો

તારા ચારિત્રમાં આધ્યાત્મિક આચાર છે ખરા. ?
 જો હોય તો તું ખરેખર તારું સ્વરૂપ પીછાણી શક્યો
 છે. જો ન હોય તો તો એ તારી શક્તિ ગમે તેટલી
 ખીલેલી હોય તોયે નકામી છે. વિચારમાં આધ્યાત્મિક
 ભાવ ન હોય તો અજ્ઞાન છે; દષ્ટિમાં આધ્યાત્મિક ભાવ
 ન હોય તો નિશ્ચાત્વ છે; અને આચારમાં આધ્યાત્મિક
 ભાવ ન હોય તો ચારિત્ર નિર્મળ હોતું નથી. એનાથી
 તારું કલ્યાણ કદી થવાતું નથી. માટેજ કહું છું કે તું
 તારા સ્વરૂપને પીછાણ અને અધ્યાત્મ લક્ષી બન !
 તું નક્કી ઉદ્ધર્વાગમી બનીશ

અપાડ વદ ૧૨, સોમવાર

પુરુષાર્થી બન !

ઓ આતમરામ !

અનંત શક્તિનો ધણી એવો તું તારી શક્તિ
 ક્યા માર્ગે વાપરે છે ? માત્ર પૈસો મેળવવા માટેજ ને ?
 લાડી, વાડી ને ગાડીની મોજ મેળવવા માટેજ ને ?
 સંસારના સુખ માણવા માટેજ ને ? આ બધું
 મેળવવા પાછળ તું તારી અનંત શક્તિ ગુમાવી રહ્યો
 છે. અને ધર્મધ્યાન કરવાની વાત ભાગ્ય પર છોડે છે ?
 આ તને ખરાબર લાગે છે ?

વિચાર તો કર ! ભગવાન મહાવીરને આ સાંસારિક

સંપત્તિ સહજ મળી હતી છતાં તેને લાત મારી ધર્મ માટે, આત્મા માટે કેવો પુરુષાર્થ આદર્યો હતો? આખરે તેઓશ્રી મહાવિજયી બનવા સાથે આત્મિક સંપત્તિના અધિપતિ બન્યા. ? તું પણ એ પ્રભુનો જ પુત્ર છે અને લક્ષ્મી પણ. હવે એ પરમપિતા જેવો પનોતો પુત્ર બનવા પ્રયત્ન કર! પ્રભુ બનવા પ્રખર પુરુષાર્થી બન! મોક્ષ માટે ધર્મ આરાધના લણી પગલા માંડ!

પુરુષાર્થ દેશરવ!

અપાડ વદ ૧૩, મંગળવાર

તારી ભવ્યતા ઝળકાવ !

ભવ્ય પ્રાણી !

તારી ભવ્યતા ઝળકાવવાનો આ ખરો સમય છે કેમકે તારો જન્મ આર્યક્ષેત્ર (ભરત)માં, આર્યદેશ (ભારત) માં, અને આર્યકુલ (જૈનકુલ) માં થયો છે. પાંચે ઈન્દ્રિયોથી પરિપૂર્ણ એવું સુંદર શરીર મળ્યું છે. જૈન શાસનની શીળી છાયા મળી છે. વીતરાગ જેવા દેવ અને પંચ મહાવ્રત ધારી શુરુ તેમજ અહિંસા છે મૂળ જેમાં એવો ધર્મ પ્રાપ્ત થયો છે. આ અવસરે તારી ભવ્યતા નહીં ઝળકાવે તો પછી ક્યાં? માટે જ ગવાય છે કે

આજનો લહાવો લીજો રે કાલ કોણે લીધો છે ?
આ પંક્તિમાં તને યોધ મળે છે કે નહીં ?

બાન બનજો ! એને અહિંસા રૂપી અમ ! પીંડે છે
તે અમર થયા વગર રહો નથી.

ગાંધીજી, હો, સહિષ્ણુ ગૌરિઃ ક્યાઈને જ પુર
સુલસ, એ પાપી પિતાનો પુત્ર હોવા છતાં અભય ક્રમ
જેવા અન્નિવશી અહિંસામાતાનો પરમ ભક્ત બન્યો
એને કુલ પરંપરાથી માઝ્યા આવના છવહિંસા અન્ય
પાપને હદનાવી અહિંસા માતાને જનની તરીકે અપનાવી
સ્વર્ગીય સુખનો ભોક્તા બન્યો.

હિંસા કોઈને પણ સુખદાયક થઈ નથી અને
અહિંસા કોઈને પણ દુઃખદાયક થઈ નથી. માટે જો
તારે નિરોગી શરીર, લાંબુ આયુષ્ય, અને પાંચેઈન્દ્રિયો
પરિપૂર્ણ મેળવવી હોય તો તું અહિંસા માતાનો પરમ
ભક્ત બનજે !

સ્થૂલથી પ્રાણાતિયાત વિરમણ વ્રતને સ્વિકારી ધન્ય
બનજે !

આ. સુદ ૨, શનિવાર

અસત્ય દુઃખ દાયક છે !

ઓ અસત્યના રાજી !

તને અસત્ય એટલે જીલ્લુ બોલવું બહુ મીઠું લાગે
છે ખરું ? જીવનમાં પગલે પગલે તું અસત્યનો આશરો.

પણ તને ખગર છે કે અસત્યવાદીની કંઈ
 ય છે ?
 નિઃશ્વેચી સુધી સત્ય પ્રતિજ્ઞા પર નિર્ભર રહેનારો
 જ દેશ એક જ વખત અસત્ય જોડ્યો અને
 રીતે અન્યાયનો પક્ષ લીધો તો તેના કેવા હાલ
 ? સિંહાસન પરથી ગમડી દોહી વમતો થયો અને
 ને નરકમાં ગયો.

સંસારમાં અઘડા અસત્યથી થાય છે. જીવન
 વાંડ માટે ધંધો અસત્યથી થાય છે; અને દુનિયાનો
 કેવાર પણ મોટે ભાગે અસત્ય પણાથી જ ચાલે છે.
 ધુ તો શું ? આજે સઘળો માનવ સમાજ અસત્યના
 માર્ગે દોડી સુખ મેળવવા મથી રહ્યો છે. સુખ
 મળશે ખરું ?

કદી અગ્નિમાં કમળ ભગે ખરા ?

આ. સુદ ૩, રવિવાર

સત્યના માર્ગે ચાલજે !

સત્યના પૂજારી !

તારે સત્યના માર્ગે ચાલવું છે ? તું અસત્યના;
 જીઠાણાના, કાવાદાવાથી કંટાળ્યો છો ? તો તારે તારું
 વર્તન ફેરવવું પડશે ? ઘણા સમયથી તું અસત્યના માર્ગે
 ચાલ્યો આવે છે. અને એનાથી પ્રાપ્ત થતી દુઃખ
 પરંપરા સહન કરી રહ્યો છે.

ચારીના માર્ગે કદાપિ જાતીશ નહીં !
મનન ! તું મનન છે ?

તો ચારીના માર્ગે કદાપિ જાતીશ નહીં. કે
ચારી અર્થકર વસ્તુ છે. ચારીનું ધન પાપમાત્રી ન
છે. એ ધનથી મળતું સુખ ચારીમાં રાગ ઉત્પન્ન
છે. ચારી મૃત્યુ સુધીના દંડ કરનારી ચીજ છે.

અરેખર પારકું ધન, અનિતિનું ધન, અને
વસ્તુઓ કદી કોઈને પવતી નથી !

ચોરી કરીને આજીવિકા ચલાવનાર જીવોની તે
 શા જોઈ છે ને ? ચોરીના ધનનું અનાજ પેટમાં જાય
 એટલે આત્માના અધ્યાત્મિક વિચારો જગડી જાય છે.
 જેના વિચાર સારા નથી તેના આચાર કયાંથી સારા
 હોય ? અને વિચાર તેમજ આચાર જેના ખરાબ હોય
 તેના ઉચ્ચાર પણ કયાંથી સારા હોય ?
 માટે ચેતીને ચાલજે; ચોરીનો માર્ગ જાહેર છે.

શ્રા. સુ. ૫, મંગળવાર

અચૌર્યવ્રતને દીપાવજે !

નિર્દોષ આત્મન !

તારે નિર્દોષ જીવન જીવવું હોય તો અચૌર્યવ્રતને
 ધારણ કરજે !

રોહીણીયા જેવો લયંકર ચોર પણ અનાયાસે પ્રભુ
 મહાવીરની વાણી સાંભળી ગયો તે પણ તરી ગયો.
 અગ્નિનંદ સાંભળેલી વાણી પણ લવ રોગ મટાડવામાં
 રસાયણ ઔષધ સમી બની. એ ચોરને અચૌર્યવ્રતનો
 મહિમા સમજાયા અને અચૌર્યવ્રતધારી બન્યો.

એટલું જ નહીં પણ એક વખત બુદ્ધિધન શ્રી
 અભયકુમાર જેવા મહામંત્રીશ્વરને પણ હંફાવનાર એવો
 ચોર પ્રભુ મહાવીરનો પરમ લક્ષ્મી શિષ્ય બન્યો.
 અદત્ત લેવું એ પાપ છે. અને લેનારને ઉત્તેજન
 આપવું એ મહાપાપ છે.

સદાચાર સોહામણો છે

કર્માધિન આત્મા !

તારે પવિત્ર જનવું છે ? તો સદાચારને અપનાવજે !
જે સદાચારી હોય છે તેના વિચાર, વાણી, ને વર્તન
ત્રણે એકરૂપ હોય છે.

જેના વિચાર, વાણી, ને વર્તન એક તેનું જીવન
પવિત્ર અને સોહામણું હોય છે. મહાસતી સીતાનું જીવન
એવું જ રણીયામણું હતું. જ્યારે આજે જ્યાં જુઓ ત્યાં
સદાચારને નેવે મૂંઝી વર્તનારા મનુષ્યોના હાલ કેવા
નજરે પડે છે ? મારે જ તને કહુ છું કે તું સર્વત્યાગી
(સાધુ) જાને તો જાહુ સારી વાત છે. પણ એવી તાકાત
ન કેળવી હોય અને સંસારમાં રહેવું પડે તોપણ સદાચારી
જીવન જીવજે.

સ્વૃક્ષ્મી પ્રદ્મચર્ય ત્રતને સ્વીકારી જીવન ધન્ય
જનાવજે, કેમકે સદાચાર સોહામણો છે. એનાથી જીવન
સોહામણું જાને છે; અને સોહામણું જીવન અપૂર્વ શોભા
આપે છે.

★

આસક્તિ એ મહાપાપ છે

આસક્ત આત્મા,

તું જે ધન-ધાન્ય, કુટુંબ-પરિવાર પ્રત્યે, આસક્તિ
ભાવ રાખી રહ્યો છે, પણ એ આસક્તિભાવ તને અશાંતિના

અખાડામાં દોરી જાય છે એ ખબર છે ? એ મમત્વભાવ
તું ગમે તેટલો રાખીશ તોયે એક વખત તો તારે છોડવો
જ પડશે. સ્વતંત્રતાથી નહીં છોડે તોયે પાણુ પરતંત્રતાથી
પરાણે રેતાં રેતાં તને જગરાવત અવશ્ય છોડાવશે જ.

તું રેતાં રેતાં છોડે અને તારે પરાણે છોડવું પડે
એવો બુદ્ધિ વગરનો જોલ શા માટે તું અને છે ? એવું
માયકાંગલાપાણું તને જરાયે શોભારૂપદ નથી.

મમ્મણુ શેઠે પાઈ પાઈ એકઠી કરીને અનર્ગલધન
લેણું કર્યું. પણ પેટમાં તો તેલ ચોખા ગ્રિવાય કંઈ પણ
પામી શક્યો નહીં. એ આસક્તિ ભાવે જ તેને ભવાંતરમાં
ભટકતો કરી દીધો. પદાર્થ કરતાં આસક્તિભાવ જ કર્મ
બંધાવે છે.

આસક્તિ અને મમત્વભાવ જ્યારે દિલમાંથી છૂટશે
ત્યારે જ ધર્મનો મહિમા સમજાશે. અને પાપથી તું છૂટશે.

★

શ્રા. સુ. ૯, શનિવાર

ધન્ય એ મહાત્માઓને !

ભાગ્યશાળી,

પરિગ્રહની મમતા છોડી આનંદશ્રાવક જેવા મહા-
ત્માઓ સંસારમાં રહેલા હોવા છતાં પણ ધન્ય બની ગયા.

સ્વાધિન પદાર્થોનો ઈચ્છાપૂર્વકનો ત્યાગ આત્માને
ઉન્નતિના શિખરે ચડાવે છે. ભગવાન મહાવીરે પણ આજ
બોધ સુમુક્ષુ આત્માઓને આપ્યો છે. જો તું સુમુક્ષુ હોય

તો એ સદ્બોધને હવનમાં ઉતાર અને ધન્ય જન !
 પરિશ્રદ્ધની મમતા છોડી નિષ્પરિશ્રદ્ધી જનવા પ્રયત્ન કર !
 મગત્ત લાવને છોડી સમતાની સાધના કર ! લહે તારી
 ત્યાગી જનવાની તાકાત ન હોય તો પણ ત્યાગીનો રાગી
 તો જરૂર જનજે ! એ રીતે કોઈ વાર ધીમે ધીમે વીતરાગી
 જનવાની તક મળી જશે. ખરેખર વીતરાગી લાવના
 આત્માને ચિર:શાંતિના અમીપાન કરાવશે. જેઓ રાગ છોડી
 વીતરાગ જાન્યા એ આત્માઓને ધન્ય હો !

★

આ. સુ. ૧૧, રવિવાર

રાત્રી લોજન તજવા જેવું છે

પુન્યશાળી આત્મા !

સૂર્ય એ દિવસનો અધિપતિ છે. આપણને પ્રકાશ
 સાથે ગ્રેરણા આપે છે. આપણો પરમ ઉપકારી છે. માટે
 શુભકાર્યો એની હાજરીમાં આપણે કરવા જોઈએ. કેમકે
 સૂર્ય એ દેવ છે. જધા દિન કૃત્યો એની હાજરીમાં જેમ
 થાય છે તેમ લોજન જેવું કાર્ય પણ આપણે એની
 આન્નિધ્યમાં જ કરવું જોઈએ. પુન્યના કામેમાં સૂર્યદેવ
 આપણા સહકારી છે એ એક વાત અને બીજી વાત એકે
 રાત્રિલોજનમાં હવડિંસાની પ્રધાનતા છે. ત્યાં હિંસા
 ત્યાં ધર્મ કોઈ કાળે રહી શકતો નથી. ત્યાં હિંસા ત્યાં
 ધર્મ નહીં અને ધર્મ ત્યાં હિંસા નહીં. હિંસા પાપનું
 મૂળ છે. ત્યારે અહિંસા ધર્મનું મૂળ છે. જો આપણે

અખાડામાં દોરી જાય છે એ ખબર છે ? એ મમત્વભાવ તું ગમે તેટલો રાખીશ તોયે એક તખત નો તારે છોડવો જ પડશે. સ્વતંત્રતાથી નહીં છોડે તોયે પણ પરતંત્રતાથી પરાણે રેતાં રેતાં તને જમરાવત અવશ્ય છોડાવશે જ.

તું રેતાં રેતાં છોડે અને તારે પરાણે છોડવું પડે એવો બુદ્ધિ વગરનો ગેલ શા માટે તું જાને છે ? એવું માયકાંગલાપણું તને જરાયે શોભાસ્પદ નથી.

મમ્મણુ શેઠે પાઈ પાઈ એકડી કરીને અનર્ગલધન લેશું કયું. પણ પેટમાં તો તેલ ચોખા સિવાય કંઈ પણ પામી શક્યો નહીં. એ આસક્તિ ભાવે જ તેને ભવાંતરમાં ભટકતો કરી દીધો. પદાર્થ કરતાં આસક્તિભાવ જ કર્મ બંધાવે છે.

આસક્તિ અને મમત્વભાવ જ્યારે દિલમાંથી છૂટશે ત્યારે જ ધર્મનો મહિમા સમજાશે. અને પાપથી તું છૂટશે.

★

શ્રા. સુ. ૯, શનિવાર

ધન્ય એ મહાત્માઓને !

ભાગ્યશાળી,

પરિબ્રહ્મની મમતા છોડી આનંદશ્રાવક જેવા મહાત્માઓ સંસારમાં રહેલા હોવા છતાં પણ ધન્ય બની ગયા.

સ્વાધિન પદાર્થોનો ઈચ્છાપૂર્વકનો ત્યાગ આત્માને ઉન્નતિના શિખરે ચડાવે છે. ભગવાન મહાવીરે પણ આજ બોધ મુમુક્ષુ આત્માઓને આપ્યો છે. જો તું મુમુક્ષુ હોય

તો એ સદ્ગોધને જીવનમાં ઉતાર અને ધન્ય જન !
 પરિશ્રદ્ધની મમતા છોડી નિષ્પરિશ્રદ્ધી જનવા પ્રયત્ન કર !
 મમત્વ લાવને છોડી સમતાની સાધના કર ! લલ્લે તારી
 ત્યાગી જનવાની તાકાત ન હોય તો પણ ત્યાગીનો રાગી
 તો જરૂર જનજે ! એ રીતે ટાઈ વાર ધીમે ધીમે વીતરાગી
 જનવાની તક મળી જશે. ખરેખર વીતરાગી લાવના
 આત્માને ચિરઃશાંતિના અમીપાન કરાવશે. જેઓ રાગ છોડી
 વીતરાગ જન્યા એ આત્માઓને ધન્ય હો !

★

શ્રા. સુ. ૧૨, રવિવાર

રાત્રી ભોજન તજવા જેવું છે

પુન્યશાળી આત્મા !

સૂર્ય એ દિવસનો અધિપતિ છે. આપણને પ્રકાશ
 સાથે પ્રેરણા આપે છે. આપણો પરમ ઉપકારી છે. માટે
 શુભકાર્યો એની હાજરીમાં આપણે કરવા ભેઈએ. કેમકે
 સૂર્ય એ દેવ છે. બધા દિન કૃત્યો એની હાજરીમાં જેમ
 થાય છે તેમ ભોજન જેવું કાર્ય પણ આપણે એની
 સાન્નિધ્યમાં જ કરવું ભેઈએ. પુન્યના કામોમાં સૂર્યદેવ
 આપણા સહકારી છે એ એક વાત અને બીજી વાત એકે
 રાત્રિભોજનમાં જીવહિંસાની પ્રધાનતા છે. જ્યાં હિંસા
 ત્યાં ધર્મ ટાઈ કાળે રહી શકતો નથી. જ્યાં હિંસા ત્યાં
 ધર્મ નહીં અને ધર્મ ત્યાં હિંસા નહીં. હિંસા પાપનું
 મૂળ છે. જ્યારે અહિંસા ધર્મનું મૂળ છે. જે આપણે

મનુષ્યના જન્મનો હેતુ જાણવાનો છે. જન્મના પાંચ ગુણો જાણવાનો છે. જન્મના પાંચ ગુણો જાણવાનો છે. જન્મના પાંચ ગુણો જાણવાનો છે.

વ્યસની આત્મા અવધાન છે

વ્યસની આત્મા.

તું જે વ્યસનોમાં અવધાન છે તે વ્યસનો માં છે તેમાં ખરેખર વ્યસન છે અગાર. અગાર એટલે પેનાલી રમત રમતી આ રમતનો અર્થ આત્માને એવો લાગે લાગે છે કે મારે અનંદર ગળ્યા જેવી દશાને આપે છે. આ રમતથી અનેક આત્માઓ પાલખાટ થયાના દાખલા મોબુદ છે. મહાન સમર્થ પાંગ પાંડવ અને તપાસાત-જેવા મોટા મોંઘાતા મહારાજાઓ પણ એ વ્યસનના પાસમાં પડી આક્રતોને નોતરાં આપ્યાં છે. ન કરવાના કામો એમના હાથે થઈ ગયા છે. આ રાજાઓ રાજપાટ હારી ગયા એટલું જ નહીં પણ દ્રોપદી અને દમયંતી જેવી મહાસતી ભાર્યાઓને પણ હોડમાં મુકતાં અવધાન થયા નથી.

ક્ષણિક આનંદ માટે રમતી આ રમત કુળતું નિકંદન કાઢનારી છે. હે આત્મા ! તું જે બુગાર રમતો હોય તો બંધ કરી દેજે. ન રમતો હોય તો હવે એ કંદમ બિલકુલ કસાઈશ નહીં; નહીંતર તારી પણ આ દશ થતાં વાર નહીં લાગે. વ્યસની આત્મા જ્યાંત્યાં અથડાય છે

શ્રા. સુ. ૧૩, ગંગાવાર

પારકી ચીજને પોતાની કરવા મથીશ નહીં

દયાળુ આત્મા !

ખીલુ વ્યસન છે ચોરી. આ ચોરી પણ મહાપાપ
જાંધાવે છે. જો તારા દિલમાં કંઈ પણ પાપનો ડર હોય
તો કોઈની પણ પારકી ચીજ પોતાની કરવા મથીશ નહીં.
ચોરી કરનારને આ ભવમાં ભયંકર શિક્ષા જામવી પડે
છે અને પરભવમાં પરમાધામીચાના માર સાથે ભયંકર
શિક્ષા સહન કરવાનો અવસર આવી જાય છે.

આજના વર્તમાન યુગમાં ચોરીનો ધંધો ખૂબ ફાલ્યો-
કુલ્યો છે. જ્યાં જુઓ ત્યાં જામે ચોરી....ચોરીની જ જુઓ
સંભળાય છે ! આ શું જતાવે છે ? આજે માણસને ધંધો
કરવો ગમતો નથી અને એજગ્યાદામમાં નાણા કુંકવા છે.
મફતીયા માલ મળે ત્યાં સુધી ચેળવવા છે. ચોરીનો
આશરો લઈને પણ માણસ પોતાના શોખ પૂરા કરવા
રાત દે દિવસ જોયા વગર પારકા ધનને પોતાનું કરવા
તનતોડ મહેનત કરે છે. આથી એની દશા “અતોબ્રપ્ટ”
-“તતોબ્રપ્ટ” જેવી થાય છે. તારો નાંખર જો એ માર્ગમાં
હોય તો ભૂંસી નાંખજે; સંતોષી જાની સુખી થજે !

શ્રા. સુ. ૧૪, બુધવાર

દારૂનો નશો ભાન ભૂલાવે છે

જાગૃત આત્મા !

ત્રીજી વ્યસન છે દારૂ. દારૂ મહા કેફી વસ્તુ છે.

ખીનારનું ભાન નષ્ટ થઈ જાય છે. હારૂ ખીનારને આરાગારનો ખ્યાલ નથી રહેતો. છતી આંખે આંધળો બની જાય છે. ન કરવાના કામો જોના હાથે થઈ જાય છે. આવા કેદી પદાર્થો આત્માના ગુણોને હાનિ કરનાર છે. અનેક જાનના કર્મબંધન કરાવે છે

હારૂ ખીને છાકટા બનેલા આત્માઓ વટવહેવારને સમજતા નથી તો ધર્મ સ્વરૂપને ક્યાંથી સમજી શકે ? સમજી અને ધર્મરાગી આત્માઓએ કેદી પીણાને છોડી દેવા જઈએ. કેદી વસ્તુનો ઉપયોગ આજે એટલો બધો વધી ગયો છે કે જે આત્માઓ સાચા ધર્મરાગી હોય તેજ તેનાથી મુક્ત રહી શકે છે.

તારા હૈયાની ભીતરમાં જરા જેટલો પણ જો તને ધર્મરાગ હોય તો આવા દુષ્ટપીણાથી તું અદંતર દૂર રહેજે.

હારૂ ખીનાર ધર્મ કૃત્યો કરી શકતો નથી અને કરે છે તો લેખે લાગતા નથી; માટે જ જ્ઞાની પુરુષોએ તેને તજવાનું કહ્યું છે.

શ્રા. સુ. ૧૫, ગુરુવાર

અન્ય પ્રાણીઓનો રક્ષક બનજે...

પ્રાણપ્રિય આત્મા !

તારા પ્રાણ તને પ્રિય છે તેવા ખીન્દને પણ પોતાના પ્રાણ પ્રિય હોય છે. ચોથું વ્યસન માંસભક્ષણનું છે. માંસભક્ષણ હિંસા વગર થઈ શકતું નથી.

આને કોઈને કોઈ રીતે આડી કે સીધી રીતે પણ આ વસ્તુનો છડેચોક સ્વીકાર થઈ રહ્યો છે. અને એથી જ આને માનવગણ બુદ્ધિ ભ્રષ્ટ થઈ રહ્યો છે.

બુદ્ધિ ભ્રષ્ટ માનવ સગાભાઈને પણ ભાઈ તરીકે પીછાણતો નથી તો પછી બીજાની તો વાત જ શી કરવી ?

પ્રભુ મહાવીરે તો દરેક પ્રાણીઓ પ્રત્યે વ્રાતૃભાવ રાખવાનું કહ્યું છે. આને અગાધ ઓશકો કેટલા વધી રહ્યા છે ? અપેય પીણાઓના પાન કરીને વિસાવતી દવાઓનો ઉપયોગ કરીને માનવ કુરળની રહ્યો છે. કોડલીવર ઓઈલ લેવી માંસભરપુર દવાઓ ત્યાં સુધી લેવાશે ત્યાં સુધી મન વચન ને કાયાની આરોગ્યતા શી રીતે સાંપડશે ! સ્વદયામાં પરદયા સમાયેલી છે. અને પર દયામાં સ્વદયા સમાયેલી છે !

આ. વ. ૧, શુક્રવાર

માનવભવની શોભા

શીલ પ્રેમી આત્મા !

તું અનાદિ કાળથી પાશવીવૃત્તિઓના બળે આને સંસાર સુખનો રાગી બન્યો છે. પણ સંસારના સુખના રંગરાગ ક્ષણિક છે.

જેમ કસ્તુરીઓ મૃગ ચોતાની ડુંટીમાં જ કસ્તુરી હોવા છતાં એ કસ્તુરીની સુગંધ લેવા વનેવનમાં ભટકે છે; પણ એમ કસ્તુરી મળે ખરી ? નથી મળતી.

તેમ આજે મનના પાપ ગુણરૂપી કસ્તૂરી માતાને
હુંટીમાં હોવા છતાં મન્દિરગચ્છના ગુણ પાછળ સંઘર્ષ
રૂપી વનમાં ગારે બાળુ ભરી રહ્યા છે દોડી રહ્યા છે
છતાં ગુણરૂપી કસ્તૂરી એવની શકનો નથી. પણ એ
મનુષ્યલવની શોભાને તો હાનિ પહોંચે જ છે.

જીવનની શોભા ત્યારે જ વધે કે જ્યારે મનુષ્ય
પાંચગુણ વ્યસન જે પરત્વીગમન છે તેનો ત્યાગ કરે. માતા-
પત્ની સિવાય દરેક પહેનોને માનુલાવથી અને ભગિની-
ભાવથી જોતાં શીખશે ત્યારે જ માનવતા ખીલી જાય.
અને એની શોભા જોર વધી જશે ! ને ગુણરૂપી કસ્તૂરીનો
આસ્વાદ માણી શકાશે !

આ. વ. ૨, શનિવાર

નિંદગમન ત્યાજ્ય

સુભાગી આત્મા !

તું આર્યત્વના સંસ્કાર લઈને આ અવનિ પર
અવતર્યો છે. અને તેમાંય વળી જૈન કુલમાં અવતાર પ્રાપ્ત
થયો. એટલે તને શીલધર્મની મહત્તા પૂરેપૂરી સમજણી
હોવી જોઈએ. શીલસૌરભધી તારૂ જીવન મહેકતું રાખજે !

છઠ્ઠા વ્યસનમાં રાત્રી પુરૂષોએ “વેશ્યાગમન”
ત્યાજ્ય બતાવ્યું છે. એ દોષ અતિનિંદ્ય છે.

જે આત્માઓ શીલ અને સદાચારના રંગે રંગાએલા
છે તે આત્માઓને તો “નિંદગમન” તો હોયજ નહીં.

છતાં જોડનીય કર્મના નશામાં ચક્રવૃત્ત બનેલા આત્માઓ દોઈ તારે અકાર્ય પણ કરી બેસે છે. કેમકે કર્મના વશથી પાશવીવૃત્તિઓ ભેર કરી આત્માને કુનાર્થે ધસડી લાય છે. આ તારે સંસારમાં રહીને યશસ્વી જીવન જીવવું હોય અને અપયશ ન ગમતો હોય; તેમ જ વ્યવહાર પણ સુંદર રાખવો હોય તો આ જુદા વ્યસનથી તારે દૂર રહેવું. કેમકે વ્યવહારમાં પણ નિંદગમન ત્યાગ્ય છે તો ધર્મમાર્ગમાં તો હોય જ.

★

મા. પ. ૩, રવિવાર

માનવતાના સંસ્કારે

માનવતાના પૂલરી !

આજે તું માનવ જેવો માનવ થઈને માનવતાને દૂર દેંદ્રી બીજતો શિકાર કરતાં અગ્રકાંતો નથી.

સાનમા વ્યસનમાં પ્રભુએ શિકારનો નિબંધ કર્યો છે. શિકાર એટલે બીજતો જીવનો નાશ કરવો, મારી નાખવો; અથવા તો હેરાન પરેશાન કરી જરણાદ કરવા.

અરે, બલાબાઈ, તું જે વસ્તુ બીજતને આપી શકતો નથી તે વસ્તુ કોયાનો તારો શો અધિકાર છે ?

આજની વિચિત્ર દુનિયામાં સંસારી જીવો શિકાર અડપવાની તક જ શોધતા હોય છે, પછી ભલે ને પોતાનો સજો ભાઈ હોય કે બીજો માનવ ભાઈઓ. પશુનો શિકાર તો દૂર રહ્યો પણ આજે માનવ માનવનો શિકારી બન્યો

હે ! તારો ધર્મ પણ ઉત્તમ છે !

તારા દેવ ઉત્તમતાના શીખરે પહોંચેલા છે ! તારા સુર ઉત્તમતાના માર્ગે છે ! અને તું ઉત્તમતાનો રાણી બન્યો છે અથવા રાણી બનવા અવતર્યો છે ! તો આ સંભારનાં મુખી અને દુઃખી હોયો પ્રત્યે માધ્યસ્થ બાવ રાખો !

આ દુનિયામાં બસ હું જ બરાબર છું. હું જ લે કહું હું ને બરાબર કહું છું. જીત બધા લે કહે છે તે બરાબર નથી કહેતા મુખી હોયો પ્રત્યે ઇર્ષ્યાવૃત્તિ રાખવી અને દુઃખી હોયો પ્રત્યે નિરુદ્ધાર શુદ્ધિ રાખવી. તાકું આણું વણનું લે લેશે તો તને ઉત્તમતાના શિખરે ચઢવાની તક નથી.

પણ અપેક્ષાના આણુસારે સર્વહોયો પ્રત્યે માધ્યસ્થ બાવના રાખીશ તોજ તું ઉત્તમતાનો રાણી બની એ માર્ગે ચાલી ઉત્તમતાના શિખરે પહોંચી ચક્રવા સમર્થ બની શકીશ ! માધ્યસ્થબાવ મુખી હવતનું લક્ષણ છે.

★

આ. ૫. ૮, સુચાર

મનોવૃત્તિના અજવાળે

મનસ્વિ આત્મન્ !

તું આ શરીર રૂપી નગરીનો રાજા છે. મન એ તારો પ્રધાન છે. તારા હવતમાં મોહસેના અને ધર્મસેના એ

કરુણાના કલરવે

સમર્થ આત્મન્ !

તારું જીવન કરુણાના કલરવે ગુંતરવ કરતું હોયું
જેઈ એ. કેમકે તું કરુણા સાગર એવા ભગવાન મહાવીરના
અનુયાયી તરીકે ઓળખાવતાં ગર્વ અનુભવે છે, પણ તારી
જાતને તેં પુછ્યું છે ખરું કે તું મહાવીરનો સાચો
અનુયાયી છે ?

જો હા, તો “આત્મવત્સર્વભૂતેષુ” એવો ભગવાન
મહાવીરનો પયગામ તારા અણુએ અણુમાં વ્યાપ્ત હોવો
જોઈ એ. ભગવાન મહાવીરના કરુણાના પાઠ જો તેં ખરાબ
વિચાર્યા હોય તો ઓછી બુદ્ધિવાળા, અશક્ત, રોગી, ગરીબ
અજ્ઞાની એવા જીવો પ્રત્યે તને નફરત ન આવવી જોઈ એ.
જેવો હું છું તેવા જ સર્વજીવો છે. સૌ સૌના ભાગ્યે
સૌને ઉચ્ચનિચ્ચતા પ્રાપ્ત થાય છે. હું મન, વચન ને
કાયાથી કોઈને પણ દુઃખરૂપ ન થાઉં એવા કરુણાના
કલરવ તારા હૃદય રૂપી સરોવરમાં જાગવા જોઈ એ. એ
કરુણાના કલરવે જીવન સફળ કર !

આ. ૫. ૭, ગુરુવાર

અપેક્ષાના અણુસારે

ઉત્તમ આત્મન્ !

હે ! તારો ધર્મ પણ ઉત્તમ છે !

તારા દેવ ઉત્તમતાના શીખરે પહોંચેલા છે ! તારા શુદ્ધ ઉત્તમતાના માર્ગે છે ! અને તું ઉત્તમતાનો રાગી બન્યો છે અથવા રાગી બનવા અવનર્મો છે ! તો આ સંસારમાં સુખી અને દુઃખી હોયો પ્રત્યે માધ્યસ્થ ભાવ રાખજે !

આ દુનિયામાં બસ હું જ બરાબર છું. હું જ નો કહેં છું ને બરાબર કહેં છું; બીજા બધા નો કહે છે તે બરાબર નથી કરતા. સુખી હોયો પ્રત્યે ઇર્ષ્યાવૃત્તિ રાખવી અને દુઃખી હોયો પ્રત્યે વિરદકાર શુદ્ધિ રાખવી. તારું આણું વલણ નો કહે નો નને ઉત્તમતાના શિખરે ચડવાની તક નથી.

પણ અપેક્ષાના અણુસારે ચર્ચાહોયો પ્રત્યે માધ્યસ્થ ભાવના રાખીશ તોજ તું ઉત્તમતાનો રાગી બની એ માર્ગે ચાલી ઉત્તમતાના શિખરે પહોંચી શક્યા સમર્થ બની શકીશ ! માધ્યસ્થભાવ સુખી હોવનનું લક્ષણ છે.

★

આ. ૫. ૮, ધૃત્વાર

મનોવૃત્તિના અજવાળે

મનસ્વિ આત્મન !

તું આ ગરીબ રૂપી નગરીનો રાજા છે. મન એ તારો પ્રધાન છે. તારા હૃદયમાં મોહસેના અને ધર્મસેના એ

ની લડાઈ ચાલી રહેલી છે. તારા પ્રધાનને એક જાણુ
 સેનાના અને બીજી જાણુ ધર્મસેનાના અનુચરો જેઞી
 છે. મોહસેનાનો સેનાપતિ હોલ છે અને ધર્મસેનાનો
 પાપતિ સંતોષ છે. જો તું કાચા કાનનો ધર્મ મોહસેના
 આકર્ષાયેલા તારા મનઃ પ્રધાનતું કહ્યું કરીશ તો એ
 પ્રધાન તને હોલ સેનાપતિ પાસે લઈ જશે. અને એ
 સેનાપતિ તને પોતાના અગાધ મોહસેના રૂપ સમુદ્રમાં
 નાખી દેશે. જ્યાંથી છટકળારી મળવી મુશ્કેલ છે. પણ
 જ્યારે તારો પ્રધાન એ સેનાપતિના કાવાદાવાથી કંટાળ્યો
 હોય અને જરા ધર્મસેના પ્રત્યે અતુરાગી જનતો હોય
 ત્યારે તું તેતું કહ્યું મારી લઈશ તો તને તારો પ્રધાન
 સંતોષ સેનાપતિ પાસે લઈ જશે. એ સેનાપતિ તને
 ધર્મસેના રૂપ નિર્મલ સરોવરમાં સ્નાન કરાવશે. મનોવૃત્તિના
 અજવાળે તારું જીવન અજવાળી લેજે !

શ્રા. વ. ૯, શનિવાર

જ્યોતિના અખકારે !

જ્યોતિર્ધારિ આત્મન !

તું સાચે જ્યોતિર્ધારી છે, કેમકે જ્ઞાનની જ્યે
 તારા આત્મ પ્રદેશોના ઉડાણમાં ધીમી ધીમી અજકી રહી
 છે. એ જ્યોતિનો આછો આછો પ્રકાશ તારા ચેતનને
 અજવાળી રહ્યો છે. તું એમાં શ્રદ્ધાતું દિવેલ પુર ! જ્ઞાનની
 જ્યોત સતેજ જનશે. એ અંખી અંખી જ્યોતિના અખકારે

કર્મના પડદા નિશર્ધ લાય એના માટે પ્રયત્ન કર ! આઠ
આઠ કર્મના પડદા તારા આત્મિક સૌંદર્યને છુપાવી રહ્યા
છે. એ સૌંદર્યને તું પ્રગટ કર ! તું તારી જાતને કોઈ
પાર પામર ન માનીશ; તું તો અનંત શક્તિનો-અનંત
ત્યોગિનો અધિપતિ છે; મહાન સમર્થ આત્મા છે ! પણ....

જાણ દુનિયાના સૌંદર્યમાં શુભ જની તું તને
પોતાને જ જુદી ગયો છે ! જુદી ગયો છે ! એ સૌંદર્યમાં
હોળાવા તું સ્વરજયો નથી. તારી પામરતાને ખાળેલી
નાખ ! ત્યોગિના ઝગકારે તારા આત્મિક સૌંદર્યને પીછાળી
લે ! તારા અનુપમ રૂપને પ્રગટ કર !

આ. પ. ૧૦, રવિવાર

બ્રમમાં ભૂલી ભટકાઈશ તારી

નિર્દલી ચેતન !

તારા મૂળ સ્વભાવમાં તો જરાયે દંભ નથી પણ
કર્મના આવરણથી જોડા બ્રમમાં ભટકી રહ્યો છે. જેમ
નશાતુર માનવ ત્યાં ત્યાં ખાધોડિયા ભરે છે તેમ તું પણ
કર્મના વશથી ત્યાં ત્યાં ઝુળી થવા ખાધોડિયા જ ભરે છે.

દુનિયાના દંભ તને ઇન્દ્રિયદમન કરવા હેતા નથી.
તું દુનિયાના ઝુખનો લાલચુ જની ગયો છે. પણ મૂળજળ
સમ મોહક દુનિયા તને ઝુખના પડછાયા દેખાડે છે પણ
ઝુખની કીળી છાયામાં બેસાડી શકતી નથી.

અન્નેની પધાન તારા જોતો છે તારા પધાનને એક જાત
 ધર્મસેનાના અને બીજા જાતનું ધર્મસેનાના અનુચરો જેવી
 રજા છે. ધર્મસેનાના સેનાપતિ પોતે જ અને ધર્મસેનાના
 સેનાપતિ સંતોષ છે. એ તું કાળા પાનના થઈ ધર્મસેના
 પ્રત્યે અપારંગિયા તારા મનઃ પાપાનનું કાળું કરીશ તો જો
 પ્રધાન તને પ્રાણ સેનાપતિ પાસે લઈ જશે. અને જો
 સેનાપતિ તને પોતાના અગાધ મેલસેના રૂપ મરુદ્ધમાં
 નાખી દેશે. જ્યાંથી છટકવારી મળતી મરુદ્ધ છે. પણ
 જ્યારે તારા પ્રધાન જો સેનાપતિના કાતાકાવાથી કંટાળ્યા
 હોય અને જરા ધર્મસેના પ્રત્યે અનુરાગી બનતો હોય
 ત્યારે તું તેનું કલુષ માની લઈશ તો તને તારા પ્રધાન
 સંતોષ સેનાપતિ પાસે લઈ જશે. જો સેનાપતિ તને
 ધર્મસેના રૂપ નિર્મલ સરોવરમાં સ્નાન કરાવશે. મનોવૃત્તિના
 અજવાળે તારું જીવન અજવાળી લેજે !

શ્રા. વ. ૯, શનિવાર

જ્યોતિના અળકારે !

જ્યોતિર્ધારિ આત્મન !

તું સાચે જ્યોતિર્ધારી છે, કેમકે જ્ઞાનની જ્યોત
 તારા આત્મ પ્રદેશોના ઉડાણમાં ધીમી ધીમી અળકી રહી
 છે. જો જ્યોતિનો આછો આછો પ્રકાશ તારા ચેતનને
 અજવાળી રહ્યો છે. તું એમાં શ્રદ્ધાનું દિવેલ પુર ! જ્ઞાનની
 જ્યોત સતેજ બનશે. જો આંખી આંખી જ્યોતિના અળકારે

કર્મના પડદા ચિરાઈ લય એના માટે પ્રયત્ન કર ! આઠ
આઠ કર્મના પડદા તારા આત્મિક સૌંદર્યને છુપાવી રહ્યા
છે. એ સૌંદર્યને તું પ્રગટ કર ! તું તારી જીવનને ફાઈ
વાર પામર ન માનીશ; તું તો અનંત શક્તિનો-અનંત
જ્યોતિનો અધિપતિ છે; મદાન સમર્થ આત્મા છે ! પણ....

બાહ્ય દુનિયાના સૌંદર્યમાં સુખ જાની તું તને
પોતાને જ બૂલી ગયો છે ! જૂલી ગયો છે ! એ સૌંદર્યમાં
કોબાવા તું સરજ્યો નથી. તારી પામરતાને જાગેરી
નાખ ! જ્યોતિના અગ્રકરે તારા આત્મિક સૌંદર્યને પીગાળી
શે ! તારા અનુપમ રૂપને પ્રગટ કર !

આ. વ. ૧૮, રવિવાર

બ્રમમાં બૂલી બટકાઈયા નાહી

નિર્દોશી ચેતન !

તારા મૂળ સ્વભાવમાં તો જરૂરે દંભ નથી પણ
કર્મના આવરણથી જોડા બ્રમમાં બટકી રહ્યો છે. જેમ
નશાતુર માનવ લ્યાં લ્યાં બાથોડિયા બંદે છે તેમ તું પણ
કર્મના વશથી લ્યાં લ્યાં સુખી થવા બાથોડિયા જ બંદે છે.

દુનિયાના દંભ તને ઈન્દ્રિયક્રમન કરવા દેતા નથી.
તું દુનિયાના સુખનો લાલચુ જાની ગયો છે. પણ મૃગજાળ
સમ મોહક દુનિયા તને સુખના પટછાયા દેખાડે છે પણ
સુખની શીળી છાયામાં બેસાડી શકતી નથી.

ત્રિમમતા પ્રભાતે

સાધક આત્મા !

પર્વાધિરાજ શ્રી પર્યુષણ પર્વના ત્રિમમતા પ્રભાતે
તું સ્વાગત કરતા સ્નેહના સંસ્પર્શ સાગીયા મુરજે ! ભાવ
તરંગની રંગીલી રંગોળી મુરજે ! કેમકે આજે તારા
અંતરના આંગણીએ પર્વાધિરાજ શ્રી પર્યુષણ પર્વ
પધાર્યા છે.

ભલે પધાર્યા ઓ પવેના શીરતાજ ! આજે ત્રિમમતા
પ્રભાતે અંતરના ઉમળકે આપને વધારાનું દુઃ ! હૃદયના
ઉછરંગે મનોમંદિરના ગિંદાગને આપને પધારાનું દુઃ !

ભલે પધાર્યા પર્વશીરોમણી શ્રી ક્ષમાપર્વરાજ !

આજે મારા પાપોની દોળી થયે. મારા દિલની
દીવાળી ઉજવાયે !

ઓ સાધક ! એ રીતે પર્વાધિરાજ શ્રી પર્યુષણ
પર્વના વધામણા કરજે !

તારા આધ્યાત્મિક જીવનની સોનેરી ઉપા ઝળકશે.
અને આજથી આઠમા દિવસે તું હળવો ફૂલ બની જઈશ !

આ. વ. ૧૪, ગુરુવાર

હળુકમી બનજે !

ભાવના શીલ આત્મન્ !

આજે અઠ્ઠાઈનો બીજો દિવસ. ક્ષમાના પાઠ
ભજવાનો બીજો દિવસ. તું જો ખરેખર ભાવનાશીલ છે

તો દુનિયાના ઠાઠ માઠ મૂકી દઈ માત્ર ક્ષમાના જ પાઠ રોજ લણજે ! લાગલાગટ સાત દિવસ સુધી એક ધ્યાનથી અભ્યાસ કરીશ તો અઠ્ઠાઈના આઠમા દિવસે આત્મ-દિવાળીનું સરવૈયું ચોકળું નીકળશે. તેમાં આત્મિક સંપત્તિનો નફો વધે અને જાણ સંપત્તિનો લોભ ઘટે એવો વ્યાપાર કરજે !

દુન્યવી સંપત્તિ કર્મ જાંઘાવે છે, જ્યારે આત્મિક સંપત્તિ કુરમાં કુર એવા કર્મજાંઘનથી છોડાવે છે. તું અખૂટ એવી આત્મ સંપત્તિનો માલિક જની શાશ્વત સુખનો લોકતા જને એવી મારી પ્રજળ ધૃજ છે. જરૂર જનીશ, પણ ક્યારે ? માથેથી કર્મોના ભાર ઉતારીશ ત્યારે ને ? પાપના પોટલા દૂર ફેંકી દે અને હજુકર્મી જનવા પ્રયત્ન કર !

આ. વ. ૩૦, શુક્રવાર

જીવન સુધારજે !

ઓ દુનિયાના મુસાફર !

તેં ખૂબ મુસાફરી કરી. હજી તને થાક નથી લાગ્યો ?

ઓ.....હો.....હો.....હો.....તું કેટલું ચાલ્યો તેનું તને લાન છે ? વિચાર તો કર, ચાલતા ચાલતા કેટલો કાળ ગયો ? દોડતા દોડતા પંથ કપાય તો જુઓ ધાંચી ઘર ઉંટ ! નારકીના ભવોમાં સાગરોપમ જેવડા આયુષ્ય પસાર કર્યા ! તિર્યંચોના ભવોમાં અકથ્ય

શ્રી સિદ્ધ ભગવાનના શરણે જા !
 શ્રી નિર્ઘન્ય ગુરૂવરના ચરણે જા !
 અહિંસામય ધર્મના શરણે જા !

આથી તારું પુરુષાતનત્વ પુનરુત્થાન થશે. અને કર્મ જંજીર ભાંગીને ભુક્ટો થઈ જશે. તું સ્વતંત્ર બની શકીશ. આજે મહાવીર જન્મ વાંચનના દિવસે માત્ર મોઢું મીઠું કરી આનંદ ન માનીશ. પણ પ્રભુના જીવનમાંથી એકાદ સદ્ગુણ સ્વિકારી જીવનને મીઠું બનાવજે !

ભા. મુ. ૩, સોમવાર

તપની તિવ્ર તલવારે

સમયજ્ઞ આત્મા !

જે તું સાચો સમયનો જાણકાર હોય તો આજે પર્વરાજની પૂનિત નિશામાં અકૃમ્મતપના પર્યટકખાણ કરજે ! કેમકે અત્યારે વાર્ષિક પર્વની આરાધના ચાલી રહી છે. આખા વર્ષમાં તારા હાથે જે કિલ્લટ કર્મો બાંધાયા હોય તેને તોડવા માટે તપસ્યા એ તિવ્ર તલવાર જેવી છે. વાર્ષિક આલોચનામાં જ્ઞાની ભગવંતોએ અકૃમ્મ તપ બતાવેલ છે. મહામંગલકારી અને કષ્ટને કાપનાર છે. આત્મમંગલ સાધવું હોય તેને અકૃમ્મ તપ અવશ્ય કરવું જોઈએ. ભવજંગલમાં ભટકતા એવા આત્માઓને અકૃમ્મતપ રમ મંગલ રૂપ છે.

ભાદરવાનો રૂઠો પ્રતાપ

ભાવુક આત્મા !

તું ભાદરવા મહિનાનો રૂઠો પ્રતાપ માન કે તારા
 મુખને માટે સંદેશો લાવનાર સુંદર દિવસ લાવ્યો, કે
 જેના પ્રતાપે તું આજે હજારો કૃત્ત જન્યો. આજે નો
 પર્યુષણ પર્વના પારણા ! તું સદા રાખજો ઉઘાડા તારા
 દિલના બારણા ! તેં આઠ દિવસ સુધી આધ્યાત્મિક
 દિવાળી ઉજવી ઘણા સારા કર્યાં કર્યા. અમારી પડક,
 સાધર્મિક ભક્તિ, અદ્ભુત તપ, પરસ્પર ખામણા, અને
 ચૈત્ય પરિપાટી. આવા મહાન કર્તવ્યો કરી તેં તારા
 આત્માને મહાન્ જનાવ્યો. હવે આ મહત્તા તારા જીવન
 કાળ દરમિયાન ટકાવી રાખજો. આજરો તારો દિવ્યતામાં
 વાસ થશે. આજે પારણા કરીને તું ધર્મના બારણાં
 ભૂલી ના જઈશ ! નહીંતર તારી જીવન સુધારણામાં
 ઘણી ખામી આવી જશે. કાંઠે આવેલું વહાણ ફૂગી ન
 જાય તેની તકેદારી રાખજો ! તું મહાવીરનો ભગત જની
 જગતને હાંસી પાત્ર જનીશ એ કેમ પાલવશે ?

મળેલી મહત્તાને ટકાવી રાખજો !

હૃદય ભૂમિમાં ખેતી કરજે !

શ્રદ્ધાળુ આત્મન !

હવે તારી હૃદય ભૂમિ શુદ્ધ બની ગઈ છે તેથી એ ભૂમિમાં આધ્યાત્મિક ખેતી કરજે ! એ શુદ્ધ ભૂમિમાં શ્રદ્ધાના બી રોપજે ! ભક્તિરૂપ વરસાદ વરસાવજે. મન : રૂપી ધુન્સરીના બંધનથી વિનયરૂપી લાકડાને બાંધી અપ્રમત્ત દશાનું હળ હાંકજે ! તેમાં શક્તિરૂપી બળદો જોડજે, ભક્તિના વરસાદ વરસાવી ભૂમિને આર્દ્ર બનાવજે ! તારી આધ્યાત્મિક ખેતી અતિ સુંદર થશે. અને તું મોક્ષ સુખના અમર ફળને પ્રાપ્ત કરી શકીશ. એ મીઠા ફળોને આરોગી તું અમર બનજે. કર્મરૂપી કાળાશ ઘોવાઈ જતાં તું નિરંજન બની જઈશ. અને નિરાકારી એવી સિદ્ધ દશાને પ્રાપ્ત કરી શકીશ. પછી તને કોઈ જાતની ઇચ્છા નહીં રહે. તું પૂર્ણ બનીશ. ઇચ્છા અને મન એ બન્ને જોડિયા ભાઈ-બહેન છે. બન્ને વચ્ચે સ્નેહ છે. જ્યાં મન ત્યાં ઇચ્છા અને ઇચ્છા ત્યાં મન. એ બન્નેનું સહજીવન છે. ઇચ્છા મરી જશે તો અસ્વસ્થ મન સ્વસ્થ બની ઠેકાણે આવી જશે.

હવનનો સચવાડો

હવનનું આશા !

તમે જાણો કે હવન મનુષ્ય જે. તારે જે હવનનો
 સચવાડો પણ હવન મનુષ્યો જોડેજી. સંસારી મનુષ્યના
 સચવાડો તો અનેકવાર હતા પણ જેમાંથી કઈ તાર
 કમલર હોય? નહીં. તમે જોયો સચવાડો દર કે તેથી
 તારો મનુષ્ય. એવામંદો બની જાય. જાણિ. જાણિ. ને
 ઉપરિથી બહે તારના સંસારને માની છુટકોએ સચવાડો
 જાણિ સચવાડો જાણિ છે. જે જાણિથી તું જાણ દાખરો,
 તને જાણે પણ જાણિ મળી નહીં. અને જોયો સચવાડો
 દરી તે કે જેના મનુષ્યે સંસારમાં પણ જાણિથી રહી
 શકે; અને પદપદાને મિલિ મનુષ્ય શીવજી પાણી તું
 પી શકે. હવનના હવનના જાણ મળી જાય, વનથી
 જેના નિતિ જાય, નિર્દોષ નાર્ય તારા વહન પર રમતું
 રહે જેવા સચવાડોને પસંદ દર ! જેવા સચવાડો આ છે:
 શ્રી અગ્નિદેવ, પંચ મહામનુષ્યો શુર, અને અદિત્યા,
 સંયમ, તપોમય ધર્મ : આ સચવાડો તારો સચવાડો બનશે !

જા. સ. ૬. રવિવાર

માનવ હવનની મહત્તા

મનુ માનવ !

તું માનવ તરીકે ઉત્પન્ન થયો પણ જે હવનની
 મહત્તા તને સમજાણી છે ખરી ? જે તું તેની મહત્તા

દિવ્ય માર્ગની ફેરીઓ

મુઠ્ઠા બંધુ!

તું ત્રીવરણ દેવે ક્યાંવેળી દિવ્ય માર્ગની ફેરીઓ ફેરીઓ ચાલ્યો. સદા મુકુંદેય તારા હીવામાંથી રૂપ બન્યો. તું ભૂંડા ન પડે એની તકેદારી રાખ્યો. તું આ સંસાર સમુદ્રના માયારૂપી મોજાઓથી ક્યાંક ફેંકાઈ ન જાય તે સાવચેતી રાખ્યો. સંસારના અનિષ્ટો સામે લાડખની

ધરશે. ઇર્ષ્યાંરૂપી ઉધઈ લીરા દિલને ન લાગી જાય એ માટે પ્રયત્નશીલ રહેશે. જેમ ઉધઈ કપડાને અને લાકડાને કોરી ખાય છે તેમ ઇર્ષ્યાંરૂપી ઉધઈ માનવના સદ્ગુણોને કોરી ખાય છે. એનાથી તને સબગ રાખશે. આ સ્વાર્થાધ્યા સંસારમાં તારા જે કોઈ હિતસ્વી હોય તો આ સદ્ગુરુ જ છે. દુર્ગતિમાં પડના એના તારૂં રક્ષણ કરશે. ગુરુનું વાતસલ્ય અણુમોલી ચીજ છે વ્યવહારનું જ્ઞાન આપે તે ગુરુ, અને આત્માનું જ્ઞાન આપે તે સદ્ગુરુ. આવા સદ્ગુરુની નિશ્રામાં તું પરમાત્માએ ખતાવેલી દિવ્ય માર્ગની કેડીએ ચાલ્યો જા, ચાલ્યો જ જા, કલ્યાણ છે !

ભા. સુ. ૧૧, મંગળવાર

બુદ્ધિ બળના પ્રતાપે

બુદ્ધિના ભંડાર આત્મા !

તને બુદ્ધિ મળી છે તો તેનું ફળ મેળવ, જે મહાત્માઓએ તત્ત્વની વિચારણાને બુદ્ધિના ફળ તરીકે ખતાવી છે. તત્ત્વનું ચિંતન કર ! તત્ત્વની વિચારણા એ બુદ્ધિનું ફળ છે. કયાં પદાર્થો તજવા જેવા છે, કયા પદાર્થો બદલવા જેવા છે, કયા પદાર્થો આદરણીય છે, શેમાં અહિત શમાયેલું છે, અને શેમાં હિત ! શાનાથી સુખ મળશે અને શાનાથી દુઃખ ? શું સાઈ છે અને શું ખરાબ ? શાંત ચિત્તે આ બધી ચિંતનના કરીશ તો તત્ત્વોનું જ્ઞાન પ્રાપ્ત થશે. મળેલી બુદ્ધિ સફળ થશે.

૪૯

ધિરની સાધનામાં આપણે જ્યાં જાયો ત્યાં જીવનની
ફર ફરી શરીર સાધનામાં જોઈએ કેમ કે પુણ્ય
માર્ગે આપણે જોવા જે નરક ભરખના આપણે જાણ્યા
જોવા જે આ રીતે વસ્તીની જિવાગમ્યથી અનેક સન્માની
સંસાર તરી ગયા, તું પણ મનન કરીશ તો ભુલિ
ગમના પ્રવારે સંસાર તરી શરીર !

બા. ગુ. ૧૨, ભૂખાર

જ્ઞાન ગંગાના ઝોવારે

જિજ્ઞાસુ આત્મા !

જ્ઞાનગંગાનું પાણી બહુ મીઠું છે. અતિ ઠંડું છે.
પરમતૃપ્તિ આપનાર છે. બસ પીઓ, અને પીવસવો !
જ્ઞાનીઓના વચનોમાં જ્ઞાનગંગાના નિર્ભળ અરણ્યં વધ્યાં
કરે છે. એ જ્ઞાનીઓ અતિ ઉદાર છે. અતિ વાત્સલ્યથી
લવ્યાત્માઓને જ્ઞાનગંગાના ઝોવારે જોલાવે છે. અને
આશ્રુથી જ્ઞાનના પાન કરાવે છે. પીઓ જ પીઓ એનો
એક ઘુંટડો અમર ફળનો આનંદ આપે છે. એ પાન
લવ્યાત્માઓ જ ઝીલી શકે છે અને પાચન પણ એજ કરી
શકે છે; અલવ્યની કેમ તાકાત નહીં !

આત્મપ્રિય ભાવિકો !

તમને અમૃતના ઝોડકારની ઝંખના છે ? તો જ્ઞાન
ગંગાના ઝોવારે આવો ! મીઠાં ઠંડા નિર્ભળ પાણી
પીઓ, અને પવિત્ર બનો ! તત્ત્વોના જાણકાર બનો !

તત્ત્વ લક્ષ્યા વગર સુક્ષિત નથી. અને સુક્ષિત વગર
અમૃતનો અધિકાર નથી.

★

ભા. સુ. ૧૪, મુદવાર

મુખસાગરની સફરે

આત્મ જાંધુ!

તારે મુખસાગરની સફરે જવું છે? મુખસાગરમાં
સ્નાન કરવું છે? તો આધિ, વ્યાધિ ને ઉપાધિથી મુક્ત
બનવા પ્રયત્ન કરજે!

આધિ શમાવવા મન સાદ કરજે!

વ્યાધિ શમાવવા શરીર સાદ રાખજે! અને

ઉપાધિ શમાવવા વ્યવહાર નિર્મળ રાખજે!

આ ત્રણ ઉપાત્ત યોગે તોજ મુખસાગરની સફરે
જવાશે. આ સફરે શાંતિ હાથક છે પણ શરત એ કે આ

સફરમાં આધિ, વ્યાધિ ને ઉપાધિનો પડછાયો પણ નહીં
લેઈએ. ત્યાંતો લેઈશે મનની રિધરતા, વગનની

નિર્મળતા, અને કાયાની પવિત્રતા! નંગ જ આ સફરમાં
વિન્ન કરનારા રાગ, દેષ, કીર્ત્યા, અદેખાઈ, વગેરે

દુઃખનોને હંકારવા પ્રેમતા મધુર ગુંજન, ગીત, સંગીત
વિશુદ્ધ પ્રેમ અચાંતિનો વિજેતા છે; શાંતિનો નેતા છે

સુખનો પિતા છે. એ હશે તોજ મુખસાગરની સફર
મોજ માણી શકાશે!

★

$\frac{1}{2} \times \frac{1}{2} = \frac{1}{4}$

1. The first group of people who are not in the labor force are those who are not in the labor force because they are not in the labor force.

કેવળ સ્વર્ગના મનુષ્યના જીવનમાં જોઈ શકાય તેવો જીવન-ચક્ર
 નથી. જોઈ શકાય તેવો જીવન-ચક્ર તો જોઈ શકાય તેવો જીવન-ચક્ર
 મનુષ્યના જીવનમાં જોઈ શકાય તેવો જીવન-ચક્ર તો જોઈ શકાય તેવો જીવન-ચક્ર
 જે જોઈ શકાય તેવો જીવન-ચક્ર તો જોઈ શકાય તેવો જીવન-ચક્ર
 રોડપતિ સુખી કેળવે છે? કેમ? જો જીવન-ચક્ર જોઈ શકાય
 છે, તો શકે છે, અને જોઈ શકાય છે, તો જોઈ શકાય છે. પરંતુ
 રોડપતિની જાણ તરફ નોંધવું જોઈએ. તે જાણ કરે
 કે જોઈ શકાય છે? જોઈ શકાય છે? જોઈ શકાય છે? જોઈ શકાય છે?
 પાસાંથીથીથી માપ કાઢીશ તો જાણી શકાય જીવન-ચક્ર
 આવશે. એના કરતાં તને રોડપતિ થવાનો સુંદર રસ્તો
 બતાવું? તું જોઈ શકાય છે? જોઈ શકાય છે? જોઈ શકાય છે? જોઈ શકાય છે?
 વ્યવસ્થિત નતપ શરૂ કરી દે. ગળતીપૂરેકે એક રોડપતિ
 નતપ કરી તારી કોડાધિપતિ થવાની આશા પૂરી કરે!
 જો કામ સધાશે એક પંથ ને દો કામ. આશાની પૂર્ણાહુતિ
 અને મંગળની સાધના!

★

બા. ૫. ૧, શનિવાર

આશાના મિનારે

આશાના આશક !

તેં અનેક વ્હતની આશાઓ રાખી મોટા મિનારા
અણુયા પણ એ મિનારા પલમાં કંકડભુસ થઈ નીચે

પટકાશે એ તને ખગર છે? અને તું ભોંય પટકાઈશ
એ જુદો? ધનની આશા, કુટુંબપરિવારની આશા,
તંદુરસ્તીની આશા, આમ અનેક ભ્રમની આશા કરી
તેનો આશક બન્યો. પણ આ સંસારમાં કેની આશાઓ
પૂરી થઈ છે? કેને ઇચ્છા પ્રમાણે ઇષ્ટની પ્રાપ્તિ થઈ છે?
હન્યવી નાશવંત સુખની આશા પણ નાશવંત છે. મૃગ
જળની મહોબ્બત જેવી છે. માટે તું આશાનો દાસ
બનીશ નહીં, પણ અરિહંતનો દાસ બનજે!

આશાના મિનારે ચઢેલા અનેક આત્માઓ સંસારમાં
અટવાઈ ગયા. “કુંગર દૂરથી રળિયામણા” એના જેવા
આશાના રંગ ખેરંગી મિનારા છે. આશાના મિનારા
ચણવામાં પહેલી નજરે આનંદ દેખાશે. પણ પરિણામે
આકંઠ છે. માટે આશાના તમાશા રચવા છોડી દે!

લા. વ. ૨, રવિવાર

બંધનની પરવશતા

સ્નેહી આત્મા!

સંસારમાં સ્નેહની સાંકળે તું બંધાયો છે. અને
એમાં તને આનંદ આવે છે. પણ એ આનંદ કેટલા
સમયનો?

આ સ્નેહ બંધનની પરવશતાથી ધાંચીના બેલની
માફત તે ખૂબ ચક્કર ખાધા પણ વળ્યું શું? આખર
તો બધું મુકીને જ જવાનો ને? કુટુંબના સ્નેહબંધને

100

101

અંતરનો વલોપાત

નિર્મળ આત્મન !

તને એટલો પણ વિચાર નથી આવતો કે મારા હાથે જ એકઠા કરેલા પદાર્થો મારા નથી થતા એનું શું કારણ ? નાશવંત પદાર્થો પોતાના સ્વભાવ પ્રમાણે બ્યારે નાશ થઈ જાય છે ત્યારે તું હાથ, હાથ કરી નાખે છે. પણ અમૂલ્ય એવું માનવજીવન ધર્મ અને ધર્મક્રિયા વગરનું ગ્રાસ્યું જાય છે એનો જરાપણ નને વલોપાત થતો નથી ! આશ્ચર્યની વાત છે ! સંસારીપદાર્થોની પાછળ તું કેટલો મૂઢ બની ગયો છે કે ધર્મના મર્મને સમજવાની શુદ્ધ કે શાન જોઈ જોડો છે. આ તને જરાયે શોભારૂપક નથી.

અંતરચક્ષુ જોણ ! અનુભવ નયનથી જો ! તને પોતાને જ સમજાશે કે હું જે કરી રહ્યો છું તે જોઈ છે. આટલું સમજાશે તો અંતરમાં સાચો વલોપાત જાગશે. હાથ, હાથને સ્થાને હોય, હોય શબ્દભાવ આવી જશે. અને તું ધર્મના મર્મને સમજી સંસારના પદાર્થોની અનિત્યતા સમજી શકીશ !

★

ભા. વ. ૬, શુદ્ધાર

હૃદયની પ્રકૃષ્ટતા

મનના માલિક !

તોરા જીવનકાળ દરમિયાન સંસારમાં તે કોઈ વાર હૃદયની પ્રકૃષ્ટતા અનુભવી છે ખરો ? શાંતિનો અનુભવ

નિર્મળ થયેલો આત્મા પોતાનું કર્યાણ સાધી જાય છે પોતપોતાનું સાચું સ્વરૂપ ભેઈ શકે છે અને જીવત માટે પણ એ આત્મા દર્શનીય જની જાય છે. નમનીય જાને છે અને વંદનીય પણ ! માટે જ નયનની નિર્મળતા રાખવાનું સારનું છે.

ભા. ૫ ૧૦, મંગળવાર

કાનમાં ક્યરો ભરીશ નહીં !

સ્વચ્છ સ્વભાવી આત્મા !

તું પોતે સ્વચ્છ છે, તારું સ્વરૂપ નિર્મળ છે; પણ તારું અંતઃકરણ ક્યરાથી ભરેલું કેમ રાખે છે ? કાન વાટે નિંદા-વિક્રમા સાંભળવાથી ક્યરો ભરાય છે. આંખ વાટે અદર્શનિય અને નિંદનીય દ્રવ્યો જોવાથી ક્યરો ભરાય છે. નાક વાટે સંસારની દુર્મંધને મુગંધ માની એમાં ભરવાવાથી ક્યરો ભરાય છે. જીભ વાટે જેન તેમ બોલવાથી વે.વિદોથી અગણ ક્રયાથી ગદામાં ગદો ક્યરો ભરાય છે. અને શરીરથી ન કરવાના કાર્ય કરી તું તારા અંતઃકરણને મેલું કરે છે. આ ગદા ક્યરાંતા પડતા પડ તારા પર વળી મળ્યાં છે. પાદથી પગાતો સાંભળવામાં તને આનંદ આવે છે પણ શુદ્ધીજનોના શુદ્ધાનુવાદ અને શુદ્ધજનોની ધર્મવાણી સાંભળવા માટે તારા કાન જાહેરા જની જાય છે. કર્યાણકારી પાતો સાંભળતાં તારા કાન ખુલ્લો જની જાય છે. તું રૂદ્રિક

અમે નિર્મલિય થોવા ત્યાં તમે સ્વચ્છતા રાખીને એક બેઠે
મે એ જ સમજાવું નથી.

આ કરો તમે સ્વચ્છતાની રીતી નવક અને નિર્મલિય
ગતિમાં ન તાંણે તે પહેલાં એવી જા. અને સ્વચ્છ બચાવું
કામ બંધ કરી દે.

બા. ૧. ૧૧. શુધ્ધાર

શરીરની સાર્થકતા

શરીરધારી આત્મા !

તમે સુંદર મજાનું શરીર મળ્યું છે, સ્વરૂપવાન અને
સુડોળ શરીર મળ્યું છે તો તેની સાર્થકતા શી ? આ
શરીર તારો પરમ નિષ્કાવાન સાથી છે. તારો પડતો બોલ
ઝીલનાર છે. એટલું જ નહીં પણ તારા મુખને માટે એ
પોતાની જાતનું બલિદાન આપતાં પણ અચકાય એમ નથી.
તું એની પાસે જેવા કામ કરાવીશ તેવા કરી આપશે.
તારી બધી ઈચ્છાઓમાં સાથ આપશે. પણ તું એ જ્યાં
રાખજે કે સોનાના થાળમાં કેલસા ભરાય નહીં. જો એમાં
કેલસા જેવા કાળા કરમના ઢગલા કરીશ તો તારી નરી
મુખાઈનું અને હલકાઈનું પ્રદર્શન થશે. અને તું દુઃખી
દુઃખી થઈ જઈશ એ નફામાં. જિનેશ્વર ભગવંતે આ
મનુષ્યદેહને સોનાના થાળની ઉપમા આપી છે. એની
સાર્થકતા ત્યારે જ થાય કે જ્યારે તું માનવદેહરૂપ સોનાના
થાળમાં માનવતાની સ્થાપના કરે. વીતરાગ પરમાત્માની

પ્રતિષ્ઠા કરે. અને રાગદ્વંધની ઉત્થાપના કરી ભવની કાપણી કરે તો જ આ શરીરની સાર્થકતા છે.

ભા. વ. ૧૨, ગુરુવાર

મનને મનાવજે !

અનંત શક્તિધારી આત્મા !

તું ભલે અત્યારે મનસ્વિપણુ ચાલે છે પણ એ તારું મનસ્વિપણુ પોકળ છે. એમાં કંઈ માલ નથી. કહેવત છે કે “ મન હોય તો માળવે જવાય ” માટે તારું મન સુમાર્ગે વાળ જેથી તારી અનંત શક્તિ પ્રગટ થાય. અનંત શક્તિનો તું ધણી હોવા છતાં મનના કહેવા પ્રમાણે કુમાર્ગે ચાલી નમાલો ખની ગયો છે. તેં મનસ્વિપણું સ્વીકાર્યું હોવાથી ધર્મના કોઈ પણ માર્ગે ભલે સરલ હોય તો પણ તને પસંદ પડતો નથી. જ્યારે સંસારના માર્ગો કાંટા, કાંકરાં અને ફાંટા વાળા હોવા છતાં તને ગહુ પસંદ છે. પરિણામે તું દુઃખના કુંગરા નીચે દટાઈ જાય છે. હવે સમજણના ઘરમાં આવ ! અને મનને મનાવ કે સંસારમાં સુખ નથી પણ સુખાભાસ છે. કુમાર્ગે જવાથી દુઃખ સાંપડે છે. ધર્મમાર્ગે જવાથી સુખ સાંપડે છે, સુખનો ખબરનો અંતરના ખુણામાં છુપાયો છે જે સમભાવી બને તે જ શોધી શકે છે. ઉંઠાણમાં ઉતર અને ખોજ કર ! મનને મનાવી અનંતશક્તિનો ઉપયોગ કર !

[illegible]

☆

ભા. ૧. ૧૪, મનિવા:

મનની મનમાં ન રહી જાય

માનનીય માનવ !

તું માનવતાના સંસ્કાર લઈને માનવ તરીકે જનમ્યો,
મોટો થયો, સમજણો થયો, જ્ઞાન પ્રાપ્ત કર્યું, પરણ્યો.

અને સંસારી જીવનમાં ઝુકાવો હીધું. સંસારી જનને સાથે વેપારી પણ. પરંતુ કટું બકળીલાના મોહમાં ફસાઈ ગયો. માઈં માઈં કરી મુંઝાઈ ગયો અને માનવતાને નેવે મૂકી દીધી. તારા સંસ્કાર સુપુત્ર દશામાં પલટાઈ ગયા. આથી તને એટલું પણ થતું નથી કે પૂર્વજીવનો કમાણી આ જીવનમાં ખચી નાખીશ. અને નવી આત્મિકકમાણી ઉપાર્જન નહીં કરે તો આવતા જીવ માટે શું ?

કોઈ વાર મન્નાણીયા વૈરાગ્યથી મનમાં લાવ જાગે છે કે કંઈક કરવું, પણ કંઈ કરી શકતો નથી ખરું ને ?

ઓ માનવ ! હવે આ તારી મોહાધીનતા ખંખેરી નાખ ! અને માનવતાને પુનઃ જળકાવ ! નહીં તો તારી મનની મનમાં રહી જશે અને તું કંઈ પણ આત્મિકકમાણી કર્યા વગર ખાલી હાથે પરજીવ પાંચે ગાદ્યો જઈશ તે! હિરાન પરેશાન થવું પડશે !

ભા. વ. અમાસ, રવિવાર

અંધારી રાતે

દિવ્ય નયનધારી આત્મા !

તું તારા દિવ્ય નયન ખોલ ! અને જો પૂર્ણિમાની રાત જેવું સ્વચ્છ નિર્માળ એવું માનવ જીવન તને મળ્યું છે. પણ એ જીવન અમાસની અંધારી રાત જેવું આંધળું ન જાતી જાય અંધારી રાતે વિચાર કર કે માઈં જીવન અંધારી રાત જેવું આંધળું તો નથી ને ? તું અજ્ઞાનના

અંધારે અટવાતો રહીશ તો તારૂં જીવન ખરેખર અમાસની
અંધારી રાત જેવું અંધકારમય જ છે. આવું ઉત્તમ અને
ઉત્કલ્પ જેવું જૈન શાસન પામીને તારા જીવનની ઉત્કલ્પતા
પ્રગટ નહીં કરે તો પછી ક્યાં કરીશ ? આત્માને અજ્ઞાનની
ઓઝલમાં ક્યાં સુધી રાખીશ ? જ્ઞાન પ્રાપ્ત કર. અજ્ઞાનનું
અંધારૂં ક્યાંય અદર્શ્ય થઈ જશે ! અમાસની રાત વીતી
જશે ને પૂર્ણિમાની આંદની ચમકશે !

અંધારામાં જેમ આંખે દેખાતું નથી તેમ અજ્ઞાનનું
અંધારૂં આત્માના દિવ્ય નયનને ઢાંકી દે છે, આચ્છાદિત
કરી નાખે છે. વિચાર કર કે અંધારી રાતો કેટલી ત્રાસ-
દાયક છે ? તેટલું જ અજ્ઞાન આત્માને ત્રાસદાયક છે.

આ. સુ. ૧, સોમવાર

સમયનું બંધન

સૌમ્ય આત્મન્ !

તું એમ માને છે કે જેવો સમય હોય તેવું વર્તન
કરવું એ સમજુ આત્માનું કર્તવ્ય છે. પણ આ તારી
માન્યતા ખરાખર નથી કેમકે સમય તો પાણીના વહેણની
માફક ચાલ્યો જાય છે. એ કોઈથી બંધાતો નથી. તો શું
તું પણ ચાલ્યા જતા સમયની માફક તારી કાર્યવાહી
ફેરવ્યા કરીશ ? તું તારી જીવનને સમયના બંધને બંધાયેલી
માને છે પણ સમયનું કોઈ બંધન જ નથી. સમય તો

ક્ષણે ક્ષણે પલટાતો જાય છે તો એ બંધાય શી રીતે ?
અને તું બાંધે શી રીતે લલા ?

જ્ઞાની પુરૂષો કહી ગયા છે કે ગયેલી ક્ષણ કદી પણ
ફરીને હાથમાં પાછી આવતી નથી. કોઈ સોનેરી સમયની
સુંદર અણુમોલ તક ઝડપી લે અને એ તકની સાથે તારું
જીવન બાંધી દે એટલે સદા માટે તને એવી સુંદર પળો
મળતી રહે ને તારા હાથે સુંદર કાર્યો થતા રહે ! તું
કૃતકૃત્ય બનતો રહે ! અવિરતગતિએ સમય ચાલ્યો જાય
છે. સુલભ પળની શોધ કર ! મનુષ્યલવની કલ્યાણી પળો
વહી જાય છે.

આ. સુ. ૨, મંગળવાર

વાધ જેવો કદાપિ ન બનીશ !

શક્તિશાળી આત્મન !

તને શક્તિ મળી છે તો સન્માર્ગે વાપરજે. તને શક્તિ
મળી હોય તો સિંહ જેવો સાત્વિક બનજે ! પણ વાધ
જેવો કૂર કદાપિ ન બનીશ. સિંહ જ્યારે ભૂખ લાગે ત્યારે
જ શિકારની શોધ કરે પણ વાધ ? વાધ તો ભૂખ હોય
કે ન હોય તો પણ જે મળે તેના પર તરાપ મારતો જ
રહે છે. એના જેવો કૂર અને અસંતોષી બીજો કોઈ પ્રાણી
નથી. હા, માણસ જ્યારે માણસ મટી હેવાન બને છે ત્યારે
તેને વાધની જ ઉપમા આપવામાં આવે છે. એની ભયંકરતા
અને વાધની ભયંકરતા સરખી ગણવામાં આવે છે. આવી

વૃત્તિનો માણસ ઘણા દૂર કર્મો જાંધે છે અને એના કડવા દ્રવ્ય ત્યાં જ લોગવવાનો અવસર આવે છે ત્યાં માથા પછાડે છે; અને હાય વેચ કરી મૂકે છે.

જે તારામાં આવી વૃત્તિ આવી ગઈ હોય તેા દેશી નાખજે. નહીં તર ભવાંતરમાં વાઘનો જ અવતાર મળતા વાર નહીં લાગે. માટે એવા દૂર મનના પરિણામેને તિલાંજલિ આપી દેજે. સિંહ જેવો સાત્વિક બનજે પણ વાઘ જેવો દૂર કઢાપિ ન બનીશ !

આ. મુ. ૩, બુધવાર

ભણતર ભણીને ભૂલ્યો

ભાન ભૂલેલા આત્મન !

તું ભણતર તેા ભણ્યો પણ એવું ભણતર ભણ્યો કે પોતાતું જ ભાન ભૂલી ગયો. આત્માનો શ્રેય માર્ગ સાંભળવા ન મળતાં દેહના પ્રેય માર્ગ ભણી વળી ગયો. મનગમતું ખાવું, પીવું, એશઆરામ અને ઈન્દ્રિયજન્ય સુખ તને પ્રિય લાગ્યા. એમાં જ છાંદગીની શ્રેષ્ઠતા માની. તારા ભણતરની આમાં જ ઈતિશ્રી માની. ધન કમાવઃ જતાં ધર્મને ભૂલ્યો. પોતાને-પોતાના સ્વરૂપને જ ભૂલ્યો ! શ્રેયનો માર્ગ મળ્યો દુર્લભ થઈ પડ્યો.

પ્રેયમાર્ગ દૈહિક ઈષ્ટતા સાધનાર છે.

શ્રેયમાર્ગ આત્માની ઈષ્ટતા સાધનાર છે.

પ્રેયમાર્ગ એલિક સુખની તૃષ્ણા છે. જે કદી પૂરાતી જ નથી. શ્રેયમાર્ગમાં આત્મિક સુખની એપણા છે જે

એકવાર પ્રાપ્ત થયા પછી પરમ તૃપ્તિ આપે છે. તારા લણ્ણતરમાં ત્રેયમાર્ગની જ ઇષ્ટતા મૂખ્ય જતાવવામાં આવી. એ સાધવા જતા તું બેહાલ જાન્યો. તારું જાન ઠેકાણે લાવ અને ત્રેયમાર્ગ લણ્ણી મીંટ માંડ !

આ. સુ. ૫, ગુરુવાર

કુસંગના કડવા ફળ

મૃગે રંગિતાત્મા !

તને જેવી સોજાત નજે છે એવો જ તું જની જાય છે. પણ એમાં તો તને જોવાનું અને રાવાનું જ છે. ભોગજેજે જો દોઈ નડારી સોજાતના રવાડે ચડી ગયો તો તારું સત્યાનાશ વળી ગયું સમજજે.

“સોજાત એવી અસર” એ કહેવત પ્રખ્યાત છે, અને સાચી પણ છે. કુસંગ તને પાપની ઊંડી ખાઈમાં ધકેલી દેશે. પરિણામે, કુસંગના કડવા ફળ તને લયંકર રીતે ભોગવવા પડશે. અને દુનિયા તને હલકટની કોટીમાં મૂકી દેશે. કુસંગને લીધે દુનિયા તારા પર ક્રીટકાર વર્તાવશે. તારી કિંમત કુટી જદામની પણ નહીં અંકાય.

માટે એ માર્ગે જતો રહ્યો હોય તો વળી જા ! કુસંગનો કેદ તને અધોગતિના મહેમાન બનાવે તે પહેલાં જ મુન્નમાર્ગે વળી જા ! મહાકિંમતિ આ મનુષ્ય જીવનને અરણાદ ન કરીશ પણ આણાદ બનાવજે ! જો તારે સોજાતીની

જે જરૂર હોય તો કોઈ મર્મી આત્માને તારો મિત્ર બનાવજો!
ચીડાં ફાળ્યા બાબવા મળશે.

આ. ચુ. ૬, મુદ્રાદં.

સત્સંગના મૂલ...

સત્સંગના રાગી આત્મા !

હવે તને જરૂર સત્સંગનો મહિમા સમજાવ્યો હશે.
જીવનમાં એની કેટલી જરૂરિયાત છે એનું મૂલ સમજાયું
હશે ? એ મૂલ્ય અમૂલ્ય છે. એનું સુખ અનંત છે. તેનાથી
મળતી શાંતિ સંસારના ત્રિવિધ તાપને શમાવનારી છે અને
આખંડ છે. એ સત્સંગનો રાગી થવા પ્રયત્ન કરજો !
સત્સંગનો રાગ તને વૈરાગ્યના પંથે લઈ જશે. વીતરાગ
બનવા માટે પ્રેરણાના સિંચન કરશે. છેવટે શાશ્વત સુખના
અમીષાન કરાવશે. ખરેખર તને કહું છું કે તને ઉન્નતિના
શિખરે ચડાવશે. વધુ શું ?

સત્સંગ એટલે સંતપુરુષોનો સંગ. એમની વાણીનો
સંગ. એ સંગનો રંગ તારા કર્મના કુરંગને સુરંગ બનાવશે.
તારું જીવન અણમોહું બની જશે. તારા સંસારમાં સત્સંગની
રંગોળી અવનવા રંગ પુરશે તું કર્મરાત્ર સામે જંગ
માંડવા સમર્થ બની શકીશ. તું સુક્રિતના અલંગ દ્વારે
જઈ ચડીશ. સત્સંગના મૂલ સમજજો અને અપનાવજો !

ભાવના તારક છે

નિરંજન આત્મનું!

આજે પ્રાતઃ શાંતીની ભાળીની આરાધનાનાં બીંદે દિવસ ગ્રેઓ. શ્રી સિદ્ધવદના બીજા પદે શ્રી સિદ્ધ ભગવાન ગિરાજમાન છે. આજના દિવસે તું સિદ્ધ થવાની ભાવના ભાવિશ નાંખજી તરી જઈશ. કેમકે ભાવના તારક છે. માળી ઓએ દરમાબગું છે કે, “વાદશી ભાવના, વાદશી સિદ્ધિ.”

આજની આરાધન નિરંજન બનવા માટે છે. તું પણ તારી નિરંજન દશા પ્રાપ્ત કરવા છે “નરેશ સિદ્ધાણુ” એ પવિત્ર મંત્રનો વ્તપ કરજે. કેમકે સિદ્ધ ભગવાનનાં વર્ણ લાલ છે. કેમે કેમે તારી નિરંજનતા આકાર પામશે છતાં તું નિરાકારીનું ગિરુદ પામવા શક્તિમાન થઈશ.

ખરેખર તું ધન્ય છે, કૃતપુણ્ય છે કે તને આવી ઉત્તમ આરાધના કરવા માટે સુઅવસર પ્રાપ્ત થયો છે. આવા અવસર તો વિરલ ભાગ્યશાળીને જ સાપડે. તેમાં વળી ભાવનાનો ઓપ આવી વ્તય તો સાધ્યની સિદ્ધિ મુખે સધાશે. કેમકે ભાવના તારક છે.

આ. વ. ૬, સોમવાર

જૈન શાસનના રાજા

દેહ મંદિરના રાજા !

તું તારા દેહમંદિરનો રાજા છે. તારી દુનિયાનો રાજા છે. પણ આ રાજ્યને હજી તું આજ્ઞાદ નથી બનાવી

શાસ્ત્રો કોમાં મને નો વારી પોતાની જ કમર દેખાય છે
 તારા શત્રુઓમાં મહત્તી અટપટો કે નેને તું ? હી નથી શાસ્ત્રો
 પણ મારા હજી છે, મહત્તી અટપટો છે, તું કુમારી દેવ
 મારો હર નથી હી શાસ્ત્રો, નથી નાનામણિ પ્રદર્શન માર
 ને, તું આટલો નથી કોઈ કેમ જાની ગયો છે ? તાર
 શત્રુઓ આપણે બનાવ્યું દેવ નો તું પ્રથમ તારા હવનન
 કુમારીની સોમ કર !

નહીં તાર હું મને તાર દેવ્ય કોયા કુમારી બતાવું ?

હી નિહાસના કીંક પદે તો જા તમે બનાવના
 વિદ્યામહાન કે મેમને તાર હવનના મુકાલી બતાવ, તાર
 હવન નેમકાલીના મારે મોંડી દે ! તાર નામ્ય મોક્ષ
 આપણે બનશે, હર નેમો આપણામાં નો પદના અપ
 મુખ્ય કીંક મારે તો બનાવનું આપણે કરશે ! જેન
 આપણમાં માર મહાન આપણે દેવના નામ્યે તારી હવન
 મુકાલી નિહાસ ને તાર નામ્યની આપણે મુખ્ય નિહાસ છે.

આ. પ. ૧૨, મોખવાર

જેન શાસનના મહામોત્ય

વિદ્યાવિદ્યાની આના !

તું વિદ્યા તો જા બદલો પણ તાર ન આપ્યા.
 હેય, જેન અને ઉપાદેય અટપટને ન સમજ્યા નો મનહિતની
 અપર્શના ક્યાંધી પ્રાપ્ત માર ?

જે, તમારા જમણા પોતાના હાથમાં પાંચ પાંચ પાંચ પાંચ
 મે, તમારો જેમ મુદ્રાવત્તમ જેમ તમારો જેમ તમારો જેમ
 દશગીના વિદ્યુત જેમ તમારો જેમ તમારો જેમ તમારો જેમ
 સર્વશક્તિના પદ્મજય પદ્મજય પદ્મજય પદ્મજય પદ્મજય પદ્મજય

★

જાન્યુઆરી, ગુપ્તાજી

શિદ્ધિ સાધાયક ગુરુદેવ

સાધક આત્મન!

તારે શિદ્ધિપદની સાધના કરવી છે? તારે આત્મા
 સાધક બનવું છે? તો શિદ્ધિસાધાયક શ્રી સાધુ ભગવંતના
 શરણે જા! ઈષ્ટ અને શ્રેયની શિદ્ધિ જલ્દી સધાશે.

પૂ. સાધુ ભગવંતોનું જીવન અતિ ઉચ્ચ કક્ષાનું હોય
 છે. પંચમહાવ્રતના પાલક અને આષ્ટપ્રવચન માતાના પનોતા
 પુત્ર શ્રી સાધુ ભગવંતો આત્મ સાધનામાં જ સદા રક્ત
 હોય છે. દરેક કષ્ટો સમતા અને પ્રસન્નતાપર્વક સહન
 કરે છે.

ૐ “નમો દંસણુસ્મ” એ પદના બપૂર્વક અરિહંત પ્રરૂપિત તત્ત્વોની સદ્ગુણાપૂર્વક અક્ષતનું આંગિલ કરજે. દેવશુર અને ધર્મની શ્રદ્ધા સહિત આજના દિવસની ઉજવણી કરજે. સમકિતનો વાગ તારા દિલમાં વૃદ્ધિંગત થાય અને તું નિર્મળ બને.

સમકિત વિના સિદ્ધિ નથી.

આ. સુ. ૧૩, શુદ્ધા

જ્ઞાન વિના નહીં જ બાન

શુણુ વિભૂષિત આત્મા !

જેમ સમકિત વિના સિદ્ધિ નથી તેમ જ્ઞાન વિન આત્મભાન આવવું પણ અશક્ય છે. એ બાન બંધન કરવ માટે શ્રી સિદ્ધચક્રના સાતમા દિવસે ૐ “ નમો નાણુસ્મ” ના બપૂ સહિત અક્ષતનું આંગિલ અખંડ આનંદ અપાવશે. અને જ્ઞાનાવરણીય કર્મનાં દય થતાં આત્મા અને પરમાત્માનું સ્વરૂપ પરખાશે. અધ્યાત્મલક્ષી જ્ઞાન જેની પાસે હોય છે તે જ જગતમાં જ્ઞાની તરીકે પ્રખ્યાત થાય છે. આવા જ્ઞાની પુરૂષો પાસે ભગવાનજીને જ્ઞાનપ્રાપ્તિ સુલભ બને છે.

ત્યાં સુધી અમ્યજ્ઞાનની સાધના જીવનમાં આવી નથી ત્યાં સુધી આ સંસારની રખડપટ્ટી રહેવાની જ. વ્યવહારિક જ્ઞાન ગમે તેટલું મેળવ્યું હોય પણ એ અજ્ઞાન જ છે. જ્યારે શ્રદ્ધાપૂર્વક માત્ર નવકાર મંત્ર જ આવડતો હોય તો પણ એ જ્ઞાન છે. શ્રદ્ધા વગરનું જ્ઞાન નકામું

છે. માટે તું સમ્યગ્જ્ઞાન પ્રાપ્ત કરી જીવનને અજવાળા અને નિજલાન પ્રગટ કર !

આ. ચુ. ૧૨, શનિવાર

ચારિત્ર વિના નહીં મુક્તિ

આચારપ્રેમી. આત્મન્ !

આ મનુષ્ય જીવનમાં દર્શન (સમક્રિત) અને સમ્યગ્-જ્ઞાનની જેટલી જરૂર છે તેટલી જ ચારિત્રની પણ જરૂરિયાત છે. જ્ઞાન આવે એટલે ચારિત્ર આવે જ. ત્યાં સુધી જીવનમાં ચારિત્ર એટલે શુદ્ધ આચરણ આપ્યું નથી ત્યાં સુધી જીવનની શોભામાં વધારો થઈ શકતો નથી. અને ચારિત્ર વિના મુક્તિ પણ મળી શકતી નથી. ચારિત્રથી જ માનવ-જીવનની કિંમત અંકાય છે. વ્યવહાર માટે પણ ગતાવ્યુ છે કે જેણે ધન ગુમાવ્યું એણે કંઈ જ ગુમાવ્યું નથી, જેણે આરોગ્ય ગુમાવ્યું એણે કંઈક ગુમાવ્યું છે; પણ જેણે ચારિત્ર ગુમાવ્યું એણે બધું જ ગુમાવ્યું. જો તારે આત્મ-લક્ષ્મીરૂપ સમૃદ્ધિ સંપન્ન બનવું હોય તો ચારિત્ર ધર્મની ઉપાસના કર !

ૐ “નમો ચારિત્તરસ” પદનો બપ કર ! ઉન્નવલતા સાધવા ઉન્નવલ અક્ષતોતું આંગિલ કર ! અવશ્ય તારું જીવન ચારિત્રમય બનશે. શ્રી સિદ્ધચક્ર ભગવાનની આરાધના આઠમા દિવસનો એજ ઉદ્દેશ છે કે ચારિત્ર વિના નહીં મુક્તિ !

તું સહી રહ્યો છે. દરેક સંસારી આત્માઓ સહી રહ્યા છે. આધિ, વ્યાધિ, અને ઉપાધિ રૂપ ત્રિવિધ દાવાનળ સળગી રહ્યો છે એ તાપ. તને એ તાપ સંતાપ ઉપજાવે છે ખરો? જો સંતાપ ઉપજાવતો હોય તો તું એ દર કેમ ભાગતો નથી? શું તને એ દાવાનળ સુખ અપાવે છે? કદિ નં જાને! ઓ આત્મ જંધુ! આ દાવ તને ખાળીને ખાખ કરી ન નાખે ત્યાં સુધીમાં તું હૃદયને વીર પ્રભુની વાણીરૂપ પાણીથી જળમંજાકાર જ દે. દાવાનળ શાંત થઈ જશે. શ્રીતલના પ્રાગ્ન થશે. વાણીરૂપ જળના પ્રભાવ આગળ એતું અસ્તિત્વ ન રહે.

આ વ. ૧૨, શ્રી

સંસારની મોજ-કર્મફોજ એકઠી કરાવે
મોજલા માનવ!

તેં જૂન મોજ કરી. મોજલા માનવ તરીકે મંકા જૂન ખાધું, જૂન પીધું, જૂન હર્યો, જૂન દર્યો; પણ તને પુછું છું કે એ મોજે તને સુખના હોજમાં ન કરાવ્યું ખરું? તારું મન માને એટલો આનંદ પ્રાપ્ત થયો ખરો? મોજલા માનવ! વિચાર કર! આ એ તારું શું સાડું કર્યું? પરમાત્મા પોતે જ પ્રકાશી છે કે સંસારની મોજ માત્ર કર્યોની ફોજ જ એકઠી કરે છે. જરા સમજ, એ કર્મોની ફોજ જ્યારે તારા પર હ

કરશે ત્યારે તારી શી દશા ? એ દેાજનો સામનો કરવા જેટલી તારામાં શક્તિ છે ? હા, એક વાત છે કે જો તું ધર્મની દેાજ એકઠી કરે તો કર્મની દેાજને જરૂર હઠાવી શકે એવો બળવાન છે. પુરુષાર્થ દારવી ધર્મસેના એકઠી કર ! ધર્મબળ પાસે ગમે તેવા બળવાનને પણ શીર ઝુકાવવું જ પડે છે. કર્મસેના પણ ધર્મસેના પાસે હુકી પાંગળી બની જાય છે. માટે ધર્મરાજને શરણે જા ! ધર્મસેનાના બળથી કર્મસેનાને હઠાય !

આ. વ. ૧૪, રવિવાર

સંસાર અમૃતમય છે કે વિપમય ?

અમૃતધન આત્મા !

તને આ સંસાર બહુ ગમી ગયો છે. અને તું એમાં રસપૂર્વક રહેતો છે. એ સંસારનું સ્વરૂપ વિચાર્યું છે ? સંસાર કેવો છે ? અમૃતમય કે વિપમય ? એનો જવાબ તું આપી શકીશ ? નજરે દેખાતું અને અનુભવથી જોવાતું સ્વરૂપ જો !

સંસારમાં એક મોટા સાત માળના મહેલમાં નિરંતર સંગીતમય વાતાવરણ શું જ રહ્યું છે. એક બંગલામાં લગ્નના વાજાં વાગી રહ્યાં છે. એક ઘેર હંમેશાં આનંદ પ્રમોદ થઈ રહ્યો છે. એક હવેલીમાં સદા દરેકના હસતા મુખડાં નજરે ચડે છે. જ્યારે એવા જ રંગીલા સંસારમાં એક મોટા મકાનમાં નિરંતર વાગ્યુદ્ધ ચાલી રહ્યું છે. જીલાજેડી

ચાલી રહી છે. એક તરફ કોર્ટલક્ષ્મી મટતા નથી. એક બાજુ કેટલાય લોકોને રહેવા ધર નથી, ખાવા અન્ન નથી, પહેરવા વસ્ત્ર નથી, મદદ આકંઠ અને રૂઢન, બેસુરા સૂર સંભળાતા હોય છે. શું સમજવું. ભર્તૃહરિ જેવા મહા-યોગીઓ પણ કહી ગયા છે કે...

‘ન જાને સંસારઃ કિમનૃતમયઃ કિં વિપમયઃ’

આ. વ. અમાસ દિવાળી, સોમવાર

દિવાળી દેશે અજવાળી

આનંદધન આતમ !

આજ તો દિવાળીનો દિવસ ! આનંદધન મહાવીર આજે મોજો પધાર્યા. એજ મહાવીરનો તું સોહામણો સપુત ! આજનો દિવસે મહાવીરનું ધ્યાન ધરી તું મહાવીર બનવા પ્રયત્ન કર ! હૃદયરૂપી ચોપડામાં આત્મલક્ષ્મીના પૂજન કર ! જિતવાણીરૂપ સરસ્વતિ (શારદા) મૈયાના પૂજન કર ! પછી સંસારનો મોહ દૂર કરવા માટે જ ગૌતમ સ્વામી જેવી લખિંધઓ માગજે ! શાલિલદ્ર જેવી ઋદ્ધિ નહીં પણ તેના જેવો ત્યાગ માગજે ! અને એ ત્યાગ માર્ગને દીપાવે એવી અભયકુમાર જેવી બુદ્ધિ માગજે ! જરૂર તું આનંદધન બની શકીશ. જીવનમાં જેટલી દિવાળીઓ ગઈ તેવી આ ન બંધ એ ધ્યાન રાખજે !

દિવાળી દીપકની જ્યોત લઈ ને આવે છે. એ જ્યોતના અગકારમાં તારા જીવનદર્શન કર અને માનવતાનો દીવડો

ભાઈબીજની ભવ્યતા

ભવ્ય આતમ !

આજના દિવસની ભવ્યતા ઓર છે, એનું રહસ્ય અનુપમ છે કેમકે પ્રભુ મહાવીરના મોક્ષ ગમનથી દુઃખી થયેલા પ્રભુના (સંસારી) મોટાભાઈ શ્રી નંદિવર્ધન રાજાને તેમની બહેન સુદર્શનાએ આજના દિવસે તેમનો શોક ઓછો કરાવા જમવાનું નોતરું આપ્યું હતું.

નંદિવર્ધન ભાઈએ પણ પ્રેમપૂર્વક બહેનના ઘેર ભોજન કરી ભાઈબીજ (ભાવલબીજ) નો તહેવાર મનાવ્યો. અને બાઈ-બહેન વચ્ચેની પ્રીતિને પ્રોત્સાહન આપ્યું.

જનર્યો તે તો જરૂર જવાનો છે એવો બોધ આપી બહેને ભાઈનો શોક ઓછો કરાવ્યો અને શાંત કર્યા. એવી રીતે હે ભવ્ય આતમ ! તારી પણ ફરજ એ છે કે આજના દિવસનું રહસ્ય અંતરમાં ઉતારી, હૃદયમાં કેતરી, વિયોગ દુઃખે દુઃખી થતા માનવ બંધુઓને સાંત્વન આપજે ! જેનો જન્મ તેનું મરણ અવશ્ય છે. સંસારનું અનિત્ય સ્વરૂપ વિચારી મૃત વ્યક્તિની પાછળ શોક છોડી ફરીને જન્મ જ ન આવે એવા મૃત્યુને વરવા માટે પ્રયત્નશીલ બનવું.

જ્ઞાન વગરનું જીવન આંધળું કહેવાય છે. તું જ્ઞાન અને જ્ઞાનીની ઉપાસના કરીશ તો જ્ઞાનપંગમીની આરાધના કરી ગણાશે. એ જ્ઞાન સિનારે આત્માની જ્યોતિ અગ્નિકૃશે અને તારે જે મુગ સ્વભાવ જ્ઞાતા અને દૃષ્ટા તરીકેનો છે તે પ્રગટ થશે ! અને તું અપૂર્વ સમાધિનો ભોક્તા બનીશ. સમ્યજ્ઞાનની પ્રાપ્તિ થશે. એ જ્ઞાનથી સમકિત એટલે સાચી દૃષ્ટિ પ્રાપ્ત બનશે. જ્ઞાન અને સમકિત બન્નેથી નિર્મળ આરિત્ર એટલે શુદ્ધક્રિયા કરવાની શક્તિ પ્રગટ થશે. જ્ઞાન વગરની ક્રિયા પાંગળી છે. જ્ઞાનપૂર્વકની ક્રિયા આવી જશે તો પછીતારા બેડો પાર !

કા. સુ. ૬, રવિવાર

કરમ ધરમ ના મરમ

વ્યવસાયી આત્મા !

તેં ખૂબ કરમ બાંધ્યા, બસ બાંધે જ રાખ્યા, પાછું વળીને જરાપણ બેચું નહીં. અને ધર્મ શું કહેવાય તે સમજવાની પરવા પણ ન કરી. સંસારી જીવન જીવતા જીવાત્માને કર્મ અને ધર્મ એ બે વસ્તુની સાધના કરવાની હોય છે. પણ કર્મના ફાંસલામાં સપડાયેલા જીવાત્માને ધર્મની રૂચિ અતિ અદૃષ્ટ હોય છે: અને કર્મ તો હસતાં હસતાં રાજી થઈને બાંધાય છે. આ અવળી ગંગા છે. ધર્મ જેવી મહાન વસ્તુ આજે ગૌણ બની ગઈ છે.

કર્મ અને ધર્મના મર્મ જો સમજાય તો જ કર્મ બાંધતી વખતે વિચાર આવે કે આ કર્મના મર્મે ક્યા શું મળશે ? એવી જ રીતે કોઈ ધન્ય પણે ધર્મના મર્મ જાણવાની જિજ્ઞાસા લગી જાય તો ખરેખર કર્મજંધનથી આત્મા બાંધાતા વિચાર કરે. કર્મજંધન આપોઆપ અદૃષ્ટ બની જાય. અને ધર્મના માર્ગે પુણ્ય જંધન કરતો વ્યવસાયી આત્મા કોઈવાર શુદ્ધ પરિણામી બની શકે તત્ત્વજ્ઞ બની જાય.

શ્રા. સુ. ૮, સોમવાર

મનનો મોટો મોજમાં

કલ્યાણકામી આત્મા :

નું તારું કલ્યાણ ઇચ્છે છે ખરું ? પણ કલ્યાણ શી રીતે થાય એની ચાવી જાણે છે ? કલ્યાણ સાધવું હોય તો પહેલાં તો મનના મોટા ધવું પડે. છીછરા મનવાળો પહેલાં પોતાનું જગાડે છે, પછી બીજાનું. પોતાનું જગાડનાર એ કદિ બીજાનું કલ્યાણ કરી શકતો નથી, અને બીજાનું જગાડનાર પણ કદિ પોતાનું કલ્યાણ સાધી શકતો નથી. કુટુંબ-પરિવારની વચ્ચે રહેનાર આત્માને અવશ્ય મોટા મનના ધવું જ પડે. એજ કલ્યાણની કુંઝી છે. જે મનના મોટો હોય એ હંમેશા મોજમાં રહેતો હોય છે, કોઈના બોલ સહન કરી લેવા, કોઈની ગમે તેવી વાત સાંભળી લેવી અને મનમાં સમાવી લેવી એજ મોટાઈ છે. કોઈનું ખરાબ આચરણ નજરે ચડ્યું હોય તો પણ જે મનનો

★

समभाव ग्रेटले साथी दृष्टि

તું એવા સ્થાને આવ્યો છે કે એ સ્થાન જ તને

તારી કર્તવ્યતાનું ભાન કરાવે છે. માનવ જેવો માનવ થઈને જો સમભાવ ન કેળવે તો તારી માનવતા કઈ રીતે પાંગરશે ? સમભાવ એટલે સાચી દૃષ્ટિ. સાચી દૃષ્ટિ એટલે દરેક પદાર્થોનું સત્ય સ્વરૂપ. આત્માનું સત્ય સ્વરૂપ, જ્ઞાનનું સત્ય સ્વરૂપ. તું સત્યની ગવેષણા કરીશ તો દરેકના સાચા સ્વરૂપને જાણી શકીશ. સર્વપ્રાણીઓને પોતાના સમાન જે માને છે એજ આત્મા સત્ય ગવેષક બને છે. પરધનને માટીના ઢેકા સમાન, પરસ્ત્રીને માતા સમાન જે માને તે જ સત્ય ગવેષક છે. એજ આત્મા સમભાવી બને છે, સાચી દૃષ્ટિવાળો બને છે. તું પણ સત્ય ગવેષક બનવા સરજાયો છે. એની પાછળ તારી મહાનતા છુપાયેલી છે. આંતરચક્ષુ પર ઝાંધેલા અજ્ઞાનના પાટા છોડી નાખ અને સત્ય ગવેષક બન ! જ્ઞાન મળશે, સાચી દૃષ્ટિ મળશે અને જીવન સફળ બનશે !

કા. સુ. ૧ લી ૧૩, શનિવાર

વેદનાનું વાદળ ક્યારે વિખરાય ?

વેદનશીલ આત્મ !

તારા પર વેદનાનું વાદળ છવાઈ ગયું છે ખરું ? અને તું પાર વગરની શારીરિક, માનસિક અને આત્મિક વેદનાઓ સહન કરી રહ્યો છે. પણ એ વેદનાઓ આવી ક્યાંથી ? તારા અંતરમાં પ્રશ્ન કર કે એ વેદનાઓ આવી ક્યાંથી ? બરાબર સંવેદન કેર ! તે વેદનાઓનું રહસ્ય સમજાશે. કરેલા કર્મના ફળ એજ વેદનાનું રહસ્ય છે.

કેવળે રહે એ દેશ પાવોડે એ કાળે લગ્ન કરાવો
 રહેવડમાં અને આ માળા પોતે પહેને વળાવે જોઈને

વિ. સુ. ૧૫, ૪૦-૪૧

વીર વચનામૃતના પાન

વીરના પૂજારી !

આજે સૌમાળી પૂનમ છે, અને જાતમાંગના ફેરડો
 દિવસ પણ. તેં માર જાનના ગાકડે ચડી માંગીના મેટની
 માફક ખૂળ ગકકર માર્યા. ગાવીશ હંડક અને ગાર્યાશી લાળ
 છવાયેલીમાં તું ખૂળ ગગદાયો. નરકભૂમિમાં પરમાધામી-
 ઝોઝો તને ખૂળ ગગડ્યો. તિર્થંજનનિમાં તેં પરાધિ-
 નતાના પ્રતાપે ગમ ગમ કરતાં માર ખાધા અને ગમારોઝો
 તારા શરીરોને ખૂળ ચુંચ્યા.

નાબુક અને નમસ્તો એવો નરભવ પામીને સંસારના
 ચક્રચક્રિત ચમકારામાં તું અંતઃ ગયો અને દેવ જેવો
 દિવ્ય લવ મેળવી તું ચતુર હોવા છતાં ચૂકી ગયો. પણ
 વીરના વચનો હૈયે ન ધાર્યા તે ન જ ધાર્યા. ધર્મ
 અમતના પાન કર્યા પણ પાચન ન કરી શક્યો. તને કેટલું
 કહેવું ? જોતજોતામાં આતુર્માસ પૂરું થયું. સમજીને તો
 શાનમાં જ શીખામણ હોય. આમને આમ તારું આયુષ્ય
 ખૂટી જશે. વીર વચનામૃતના પાન વગર ચેતવાનો અવસર છે.

છેલ્લી દિવસ

સંસારક આત્મા !

આજે છેલ્લો દિવસ છેલ્લા માટે કહેવાય છે કે
 માનુષ્યના સાર મરિના મૂંઝી તને મદજોષ આપવા માટે
 સ્થિર રહેતા જાનકાવક શુરહેવ માનુષ્યોની શુદ્ધ પુરી
 થતાં આજે વિદાર કરી માફ્યા જશે. પણ જેલે તારા
 વિત કાલે પોતાના કિંમતિ સમયનો જોમ આપી એ
 શુરવરે તને જે જોષ આપ્યો એ જોષ, મદજોષ તારી
 પાસેથી વિદાય ન થઈ જાય. એ જોષનો તું સંસારક
 બનજે ! તને સંસારજોષી તો જલુ ગમે છે. પણ ધનનો
 સંસાર સંસાર વધારે છે. જ્યારે મદજોષનો સંસાર
 ટુંકાવી નાખે છે. વાળીને વખતે એ જોષ જ તને ઉપયોગમાં
 આવે છે. એ જ્ઞાની શુરહેવોનો ઉપકાર કંઈ નેવો તેવો
 નથી. હંમેશા એ યાદ રાખજે જોમની વાળીને ગાયમાલાની
 જેમ વાળોળજે. જ્યારે સંસારી સગાઓ તને ધક્કો મારશે
 ત્યારે પરમ તારક એ શુર જ તારા સાચા સગા થશે.
 જોમની વાળી જ તને સંસારમાંથી ઉદ્ધરશે. માટે આજના
 છેલ્લા દિવસે છેલ્લી શીખામણ એ છે કે તું મદજોષનો
 સંસારક બનજે !

શ્રી પાર્શ્વચંદ્રગચ્છના પૂ. પ્ર. ખાંનિશ્રીજી મહારાજનો શિષ્ય પ્રશિષ્યાદિ પરિવાર

પ્રખરવન્તા પૂ. પ્રવર્તિની શ્રી ખાંતિશ્રીજી મહારાજ સાહેબના પદ્ધરા શિષ્યા
પરમ વિદ્વદી બાલે બ્રહ્મચારિણી

શ્રી મનંદાશ્રીજી મહારાજ જન્મ સં. ૧૯૭૪ દીક્ષા ૧૯૯૦ ઉનાવા (ઉ. ગુજરાત)
તેઓશ્રીના પદ્ધરા બા. બ્ર. શિષ્યારત્ન

કવિયિત્રી શ્રી વસંતપ્રભાશ્રીજી (સુતેજ) જન્મ સં. ૧૯૮૭ દીક્ષા સં. ૨૦૦૫ સોદી
ખાખર. કચ્છ.

સુબ્ય.બ્યાની શ્રી મુમંગલાશ્રીજી જન્મ સં. ૧૯૭૬ ઉનાવા દીક્ષા સં. ૨૦૦૮ બોરિયાલી

તપસ્વિની શ્રી કલ્પલતાશ્રીજી જન્મ સં. ૧૯૭૮ દીક્ષા સં. ૨૦૦૮ કોંઠ (ધાંગધા)

બા. બ્ર. શ્રી કુંજલતાશ્રીજી જન્મ સં. ૧૯૮૮ દીક્ષા સં. ૨૦૧૧ ધાંગધા

મા. પ્ર. શ્રી સુલતાનીજી જન્મ સં. ૧૯૯૧ દીક્ષા સં. ૨૦૧૧ ધાંગધા
 મા. પ્ર. શ્રી સુલતાનીજી જન્મ સં. ૧૯૯૧ દીક્ષા સં. ૨૦૧૩ પાનસર

મા. પ્ર. શ્રી સુલતાનીજી જન્મ સં. ૧૯૭૬ વાંકાનેર દીક્ષા સં. ૨૦૧૮ સાંઠીખાખર કચ્છ
 મહાત્મપતિવની શ્રી રવ્યપ્રજ્ઞાશ્રીજી જન્મ સં. ૧૯૯૪ દીક્ષા સં. ૨૦૧૮ સાંઠીખાખર કચ્છ

મા. પ્ર. શ્રી સુલતાનીજી જન્મ સં. ૧૯૯૪ દીક્ષા સં. ૨૦૨૨ કચ્છ હુર્ગાપુર
 મા. પ્ર. શ્રી ભવ્યગુણાશ્રીજી દીક્ષા સં. ૨૦૨૨ કચ્છ અમદાવાદ
 મા. પ્ર. શ્રી પાંતિશ્રીજી મહારાજના લઘુશિષ્યા
 પૂ. પ્ર. પાંતિશ્રીજી જન્મ સં. ૧૯૬૦ નાગદપુર કચ્છ દીક્ષા સં. ૨૦૦૬ અમદાવાદ

સાધવી શ્રી જ્ઞાંકારશ્રીજી જન્મ સં. ૧૯૬૦ નાગદપુર કચ્છ દીક્ષા ૨૦૧૮ સાંઠીખાખર કચ્છ
 તેમના શિષ્યા સાધવી મા. પ્ર.

શ્રી પંડેશશ્રીજી જન્મ નાના લાડીયા કચ્છ દીક્ષા સં. ૨૦૨૧ સાંઠીખાખર કચ્છ
 સાધવી શ્રી નિબનંદશ્રીજી જન્મ કચ્છ નાનીપુંગડી દીક્ષા સં. ૨૦૨૧ સાંઠીખાખર કચ્છ
 મા. પ્ર. સાધવી શ્રી નિબનંદશ્રીજી જન્મ કચ્છ નાના લાડીયા કચ્છ દીક્ષા સં. ૨૦૨૧ સાંઠીખાખર કચ્છ

